

310653 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ (బ డు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 2-వ తేది గురువారము
ఈ పత్రికలో నా మ సెం వత్సరము, ఆపాదమాస బహుళ పంచమి గి.

No. 105

నంచిన ౧౦౫

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహ సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిట్ట నూదిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేతమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

నవ్వుకము, న్యాయము, యథార్థముగల దుకొణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును వ్రయత్నింపుడు.
చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమృతమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బుగారు, సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము.
ఒక సవరము ఎత్తుది వెండిరేకు, లక్క, మజారి చేరి ధర. రు 26
1 1/2 సవరము " " 36
2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

Ready For Sale.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price per Copy Rs. 10, Postage extra.

Best Medium for Advertisements :

Apply to: Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Liberal Commission

Wanted Agents everywhere.

జాతకరత్నము

గానూ తగుధర !
జ్యోతిషశాస్త్రము పుట్టిన తేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంక త్వర ఫలితములను క్యాకెత్తు రీడింగుతో నహ యెన్ని సంక ర్కమల కై నను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భము, సంతానము, ఆయు రాశోగ్రహము మున్నగు వ్యాకర్ణభావము పో మీ మీ బాతి కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివలన 2-0-0, నెలబాసలోగా కొనువారికి 1-0-0 మూత్రమే వలయుచో జాతకములు సుఖమైనవగుట పగుటబడును.
(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషశాస్త్రము, ఖింకోట, వికాఖపట్నంజిల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదట మై 600 చిత్రములను తెలుపు సంగ్రహము (తెలుసుట) ఎడదగినది అందరుచేయదగిన మయము 1కి 1-4-0 385 (2) వి. పి. 0-6-0
ఆశోగ్రహవైద్యము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి. పి. 0-4-0
ఆయుర్వేదచంద్రిక:— ఆశోగ్రహ, వైద్య, కారక, నిధాన వస్తుగుణ, చిత్రము, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుటిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-3-0
వైదిని ఏకకాలముందు కొరవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపి, (నెల్లూరు జిల్లా.

నోటీసు

బి. యస్. ఆర్. లయినపయినిపున్న పొందూ రు రెయిల్వేస్టేషన్కు 15 మైళ్లదూరములో శ్రీమేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటుకు చెందిన బొంతల కో డూరుగ్రామములోని సరుగుడుతోట అమ్మివేయ బడును. పదరుతోటలో సరుగుడుతోట సుమారు ఒకలక్ష యున్నవి. చెట్లు 10 సం॥ మొ 20 సం॥ వయస్సుగలిగి 2, అడుగులు మొ 4 అడుగులు వరుకు కై వారము కలిగియున్నది. సరుగుడుతోటను కొనదలచుకొనినవారు వారి టెండర్లలో చెట్లు 1-కి యేధర చొ॥ పుచ్చుకొనియెడరో వ్రాయవలెను. టెండర్లు 15-8-23 తేదీలోగా యీ దిగువ సంత కముచేసినవారికి చేరేటట్లుగా పంపవలయును. తోట కొనదలచుకొన్నవారు పదరుతోటను చూచుకొన వచ్చును.

శ్రీ. పి. వి. భానోజిరావు

గార్డియను.

శ్రీమేరుమహమ్మదుపురంయస్టేటు. (ప్రాప్తి) టిక్కు.

వికాఖపట్నం.

శ్రీ

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

గుంటూరు

శ్రీబలిశేషల్లి లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

సత్యవారిశ్చంద్రియ (వశిష్టనాటకము) 1-2-0
సాత్రాజితియము (శృంగారరసము) 1-0-0
బుద్ధిమతీవిలాసము (కథానాటకము) 1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, వద్యములు) 1-0-0
సంపూర్ణరామాయణము 1-4-0
సంపూర్ణకృష్ణరామాయణము 1-4-0
పతిరులసి (పతివ్రతానాటకము) 1-4-0
సువర్ణపాత్ర (Spoiled by drink) 1-0-0
సురుతిజేది (పతివ్రతానాటకము) 0-12-0
అననూయ (తెలివరానాటకము) 0-12-0
రఘుత్తరదశము (చరిత్రాత్మకము) 1-0-0
ఇతర గ్రంథము లన్ని దొరకును. అర్హతనుబట్టి కనిపాడు న చక్రీకలకు మంచి కనిపాడును.

వృత్తాంతలేఖలు

మహాత్మా గాంధీ గ్రంథాలయము-కొత్తూరు

మగ్రంథాలయమునకు క్రియార్థ సంఘానికి శారాయణమూర్తి గాంధీ, వి. వి. నుమారు నామక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల పోషకా తోనుభవించుచున్నట్లు తెలియించి, జూలై నెల 28 వ తేదీన జరిగిన సభలో యేబది రూపాయల విరాళ మొనగట్టిన మా యూని యన్ బోర్డువారు తీర్మానించిరి. యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు క్రియార్థి కానమిల్లి సర్వాచార్యులు వి. వి. వి. యల్. గా రును సభ్యులలో ప్రముఖులగు కంఠవని చిన ఆనందరావు, డా॥ మిర్జా రెడ్డి వెంకటమ్మ, కంఠవని వెద ఆనందరావును, అకంపాని సోమన్నగార్ల సహాయమున, అభిమానులను ప్రకంఠనీయములు. వీరియందున గ్రంథాల యమున నిరాశము చేశారు. యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షుల తోను, పుస్తకముల పోషక శారాయణమూర్తిగాంధీ గ్రంథాల యమున కృతజ్ఞతాపూర్వక కందనము లర్పించుచున్నాను. (విశేషం)

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పురపాలక సంఘసభ

ఈపట్టణ పురపాలకసంఘ సాధారణ సభ నిన్ను (ప్రార్థన) ప్రాయశః జరిగినది. సభకు 15 మంది సభ్యులు హాజరయిరి.

అక్రమణలు

హైదరాబాద్ రోడ్డుపై ఆక్రమణలు యితరుల చేసిన యెడల చేయవలసిన కార్యక్రమమును సూచి చర్చ వచ్చెను. మ-రా-ర-శ్రీ వీరభద్రయ్యగారు కొన్ని చట్టములను సభ్యుల యెదుట చదివి ప్రస్తుత చట్టమున కంటే పూర్వపు మునిసిపల్ అక్టేవందు యీ సంఘమునకు రోడ్ల విమలమైన పొయ్యి అధికారము యిచ్చి యుండినట్లు చెప్పిరి. ఆనంతరము అధికారము లేనిదే యెదుటను రోడ్లపై ఆక్రమణలు చేయకూడదని చెప్పెను. తో సంవత్సరములు దాటిన ఆక్రమణలు అట్లే జరిగివేసిన వాగుండుకాదు. కాని వీరభద్రయ్యగారు యీ రోడ్లు గతము మొట్టమొదట మునిసిపల్ వారికి మొదట యిచ్చియుండి నిన్ను, తరుగ యీ రోడ్లకు వారి కెప్పుడైనను పూర్తిగా అప్ప డెట్టవలయు ననియు అంకితముచేసిన తరువాత 80 సం వ త్సరములు గాడ చిన యెడల ఆ ట్టి వారికి కొంతపాము నిచ్చి ఆక్రమణలు రద్దుచేయవలయు ననిరి. దివాన్ బనార్జీ టి. బాలాజీరావు శాయకుగారు చెప్పిన తేమన ఆక్రమణ జరిగిన 80 సంవత్సరములైన కాంపెన్సేషన్ నిచ్చి తీసికొనవలయు ననియు, భవనములపై సంఘమువారికి అట్లు చేయుట కష్టమైన యెడల గతము మొట్టమొదటి కదలికను చేయవలయును.

వీరభద్రయ్యగారు అట్లుగాక రేపిధముచేసినను ఈ సమామమువారికి రోడ్లను తీసికొనవలయు నని చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు కాంపెన్సేషను యిట్టివారందరికి యిచ్చిన పురపాలక సంఘమునకు భవనములను గురించి నడిచిరి. తుదకు 80 సంవత్సరములలోపల జరిగిన అన్ని ఆక్రమణలు రద్దుచేయవలయు నని తీర్మాన ముగియబడినది.

పురవైశ్యసమాజము

ఈ పురవైశ్య సమాజమువారి అధీన కార్యకాండమేకవర్గ ఆలయమునకు ఉన్నది. ఈ సమాజమువారికి వేదములయందును ఇద్దయందును భక్తి మొదలు. ప్రతిసంవత్సరము వేదపఠములను బయలుపెట్టిన సభలు చేసెదరు. వీరు వైశ్యవీర విద్యార్థులకు చాల సహాయము చేయుచున్నారు. వీరు హిందీభాషాపాఠశాలను కూడ సహాయము చేసిరి. మరియు చేయుచున్నారు. వీరి విద్యాలయము హిందీభాషానుకై యిచ్చియుండిరి. పురమునకు రామగోపాల్ కర్కగారు ప్రచారము చేయుచున్నారు. గాంధీ కళాశాలలో పనిచేయుగా నుండుటచే పురమున ప్రచారము చేయుటకు మరియొక హిందీ ఉపాధ్యాయుని సహాయము కావలసియున్నది. అందుచే ఈ సమాజసభ్యులు వెంటనే ఆలోచించి తగినసహాయము చేసెదరు గా!

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

టర్కీ విజయోత్సవము

జూలై 30:- టర్కీవారి విజయసందర్భమున ఈ పురమున గొప్పయోత్సవము జరిగినది. జూలై నెల 25 తేదీన బుక్ దివసముగా దినమున గతము మొట్టమొదట నెలపు దిన మగుటచే అని తరగతుల మహమ్మదీయులందుపాల్గొనిరి. బజారులోని మహమ్మదీయులకాలము లన్నియు మూలబడిన ఆ సేకముంది హిందువులు మహమ్మదీయులతోపాటు మసీదులలోనికిపోయి హిందూ మూలములను సమర్పనమున వ్యక్తపరిచిరి. తుదముగతము తేకూరికి విజయములకు వారిని అభినందించి, భగవంతుని సంపూర్ణవిజయముకొరకు ప్రార్థించిరి.

28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము హిందువులతోను, ముస్లీములతోను గలసిన గొప్ప యూరేగి-పు కాంగ్రెసు అధీనుకద్ద బయలుపెట్టెను. ఆ యూరేగి-పులో జాతీయ పతాకములచేతను ముస్లీములు పతాకములచేతను, శాయకుల పటములచేతను రమ్యముగా నలంకరింపబడిన ప్రభ యొకటియు, అనేక పతాకములును యుండి యూరేగి-పు యొక్క ఆందమును, ప్రాముఖ్యమును యునుదెంప జేసెను. ఈ యూరేగి-పు మంగళవాద్యములతోను, బాండు వాద్యములతోను కాంగ్రెస్ అధీనుకద్ద బయలుపెట్టెను. అప్పుడు టర్కీ సభ జరిగెను. ఆ సభకు 1000 వైగా హాజరైరి. హాజరై-వారిలో మహమ్మదీయులు చాలమందియు సభ్యులు అబ్దుల్ మజిద్ యూసా హెబుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ఆనాటిసభలో దాక్షిణ గురుమూర్తి, రామారావు, సుబ్రహ్మణ్యంగార్లు, మీరు ఆక్రమాలీ సాహెబుగారును, అవ్వరు జమాన్ కాన్ సాహెబుగారును నువ్వరించిరి. తుదముగతము తేకూరికి అంధవిజయమునకు వారి సభిందించుచును ముస్లీములు ప్రజలకు పుణ్యప్రదేశముల యొక్క సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కొరచును హిందూ ముస్లీముల సంఖ్యక యందు నమృతమున ప్రకటించుచును తీర్మానములు విశ్రేణిగా అంగీకరింపబడినవి.

సభముగిసిన తరువాత గాంధీజీయితోను కిర్దలతోను పతాకములతోను మంగళవాద్యములతోను జాతీయగీతములతోను వాణిజ్యాలతోను మరియొక యూరేగి-పు బయలుపెట్టి పురమంతయు తిరిగెను. అందరి మనంబులలోను సంతోషాతిశయములు నూతనవిశాసమును ముప్పిరి గొనియుండినవి. వీరవాహ్య చేష్టలు జాతీయోద్ధయవిశ్రేణిగానుగూడ నిశ్చేష్టలుగ జేసెను.

సప్తాహ మహోత్సవము

ఈ పురమున కడచిన కుడి వికాదకి మొదలు సప్తాహ మహోత్సవము కడు ఉత్సాహముతోను వైభవముగను జరుపబడినది. ఈ యూరి వర్తక కిభావములు ప్రజలకు పకారము గనుండు అన్ని యుద్ధయములను భవనముల జేయుటయు చేర్చింది. ఈ సప్తాహమునకు గావలసిన ఖర్చునంతయు వీరభద్రించి అనుదినములకు వేలకొలది వీరసాధకులకు అన్నప్రదానము జేయుచి భక్తులైరి. గోదానగి నదికి సమీపమున నున్న కంభం వారి సురములో ఈ యోత్సవము జరిగెను. ఒకనాడ దినమున భోజనముచేసినవారి సంఖ్య 10000 వైగా నున్నదని తెలియుచున్నది. ఇంతవిధిగా అన్నప్రదానము జేయుచిన వర్తకులను యితర మహాత్ములను అభినందింపవలసియున్నది. ఈ మహోత్సవసందర్భమున నిన్నటిదినము అనగా 29-7-28 తేదీరాత్రి ఈ యూరిలో గొప్ప యూరేగి-పు జరిగెను.

రైలు ప్రమాదము

ఈ నెల 28-వ తేదీన మద్రాసు మొబిలీ నడకవోలు నేవనునుండి బయలుపెట్టి కొత్తూరు వచ్చుచుండగా చాల్ల నేవనుదాటి 1 ఫర్లాంగు వచ్చిన తర్వాత పోక మంతెమిద నొకరయతు నడచుచుండగా వానిమీదినుండి పోయెను. నెంటునే ఆ నేవముగతము అనేక గాయములు తగిలి నీటిపవాహములో బడిపోయెను. అంతట బండి కొంతనేపు అది ఆరుమప్పుని నీటిలోనికి బయటకు దీసిరి. ఆర డెవ్లో నిరూపింప బడలేదు.

టవునుకోలు

ఈ పురమున దున్న విక్టోరియా జూబిలి రిడింగు రిమ యొక్క సాధారణసభ ఈనెల 28వ తేదీ సాయంత్రము జరిగెను. రాబోవు సంవత్సరము కార్యనిర్వాహకులం ఎన్నుకొనబడిరి. మర్రాశ్రీ శ్యామి కుప్పారావు పంతులుగా రగ్రాసనాధిపతి గను, మోచర్ల మంద్రారామయ్యగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. గతసంవత్సరము వీరికపుర ఆస్థానముల నలంకరించిరి.

మారన ఉచితవిద్యుత్తు వైద్యశాల

ఈ పురమున ఆయుర్వేద వైద్యశాలవారము బాగుగా జరుగుచున్నదని తెలుపుటకు సంకలన మున్నది. ఇదివరలో ఒకసంవత్సరమునుండి ఈయూరిలో పురపాలక సంఘమువారిచే నేర్పరుచబడిన యుచితవిద్యుత్తువైద్యశాల యున్నదని ప్రకటనలకు తెలియును. ఈ దినమున జాతీయవిద్యాలయములో నున్న ఆయుర్వేదకాళుకు జేర్చి యొక ఆయుర్వేద వైద్యశాల తెరువబడినది. ఈ వైద్యశాల బాగు పేటకద్ద నున్నది. ఈ ప్రాంతమున వీడలు ఎక్కువగా నివసించుచున్నారు. వైద్యసహాయము కూడ తక్కువగా నున్నది. ఈ సందర్భములలో యిచ్చట యుచితవిద్యుత్తు వైద్యశాలను స్థాపించిన జాతీయ విద్యాలయ కరిపాలక సంఘమువారి సభిందింపవలసియున్నది. ఈ వైద్యశాల ప్రజలకు చాల సహాయకారిగా నుండుటయే గాక ఆ విద్యాలయమునందు ఆయుర్వేదము సభ్యునించుచున్న విద్యార్థులకు చాల యుపయోగకారిగా నుండును. ఆయుర్వేద శాస్త్రము ఈ మధ్యకాలములో ప్రజాపోషణయు, ప్రభు పోషణయుగూడ గోల్పోయి నామానపై మెయ్యున్నది. కడచిన కదిసంవత్సరముల నుండియు ఈ శాస్త్రము కొంతవరకు ప్రజా పోషణను సంపాదించినది. ఇది యె.తయ్య కుభనూచకము ప్రజలు వారి జాతీయశాస్త్రముల యెడల గౌరవాతిశయములతో నున్నయెడల నేడు గావచ్చును అచితకాలములో ప్రభు పోషణగూడ దానికి లుగనని నమ్మవచ్చును. రాజమహేంద్రవర ప్రజలీ విషయములో గమపించుచున్న కద్ద ప్రకంఠనీయము. నూతనముగా స్థాపింపబడిన ఈవైద్యశాలను పోషించి ప్రజాసేవ జేయుదురు గాక యని గోరుచున్నాను. ఈ విద్యాలయమును దెరచునప్పుడు ఈ దినమున విద్యాలయమునకు ఆయుర్వేద వికారద చావలి రామమూర్తికాశ్రమి గారును, చావలి రామయ్య గారును వచ్చిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 2-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు			
దినములు	చా 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు 55.0-0 నకుకు
వియ్యము	బస్తాలు		మొదలు. తరుకు.
మనుమ	తెనాలివి	ప 45 గలవి	రు 11.0-0 12.8-0
నెలూరి	,, డిటా	,,	14.8-0 15.0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,,	14.0-0 16.8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8.8-0
నవ్వులు	,,	,,	22.0-0 26.0-0
(2) వస్తు ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-కి 205	రు.	11.8-0 రు 12.0-0
నెలూ	,, డిటా	,,	10.14-0 11.2-0
నెలూ	,, డిటా	,,	11.8-0 12.0-0
మినుములు	,, డిటా	,,	18.8-0 15.8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,,	7.0-0 7.4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులనూనె	చా 1-కి	రు 150.0-0	155.0-0
నెయ్యి	చా 1-కి	,,	14.0-0 26.0-0
కొండాపురం నేరునెలపప్పు	చా 1-కి	,,	55.0-0 60.0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,,	56.0-0 58.0-0
నేరునెలనూనె గానుగ	చా 1-కి	రు 125	మి.న.నూనె 120
అముదము నూనె	చా 1-కి	రు	185.0-0
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు	చా 1-కి	రు 205.0-0	210.0-0
కూరపసుపు	,,	రు	175.0-0 180.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరి)	చా 1-కి	రు 90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	చా 1-కి	రు 40, 45	
కాళనానీ పాయకట్టు	,,	రు	60, 65
బెల్లము	చా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0
చింతపండు	చా 1-కి	రు 85.0-0	48.0-0
(5) ఇనుము			
పట్టాలు కిభా	చా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0
చదరం	,,	,,	85.0-0 88.0-0
రవుడు	,,	,,	85.0-0 40.0-0
(6) లోహములు			
మెడి 100 కులంగు		రు	78.0-0 81.0-0
బంగారము, కులము 1-కి		రు	24.8-0 25.0-0
సరకు 1-కి		రు	16.0-0
ఇత్తడి	చా 1-కి	రు	298.0-0 300.0-0
రాగి డిటా		రు	860.0-0 885.0-0
అస్కా చెక్కర	చా 1-కి	రు	46.4-0 46.8-0
(7) రంగులు ఆవిజరైలు			
అవుకప్పుడు		20 డిగ్రీలు	రు 240
డిటా			16 డిగ్రీ-200

దేశీయ వార్తలు

లాహోరు ప్రాంతం

రాజప్రతినిధి ఈశ్వరయ్యను అక్టోబరు నందు లాహోరు దర్శించివచ్చును ప్రాంత నాకనభరణమును, తెరచునది చూపుటకై వెలిపెను.

బర్మా వరదలు

రంగూను, ఆగస్టు 1:— హంబడా కెనియను సెక్షనునందు వరదనీటి తగ్గిపోవుచుండెను. కొలదిదినములలో రైలుదూర్గములు ముగియగరమగు నీటికి వచ్చును. పేను మెరినాగిల మధ్య తగ అమాతము రైలు నడచు చున్నది.

మోసపుట్టికలను

అలహాబాదు, ఆగస్టు 1:—అలహాబాదు టానరీను కంపెనీ డైరెక్టరు ఎస్. ఇ. బోనుగారు డైరెక్టురు తమవారాల భవమును చెల్లించి వారదార్లని గా విం చి న ప్రకటన అనంతమైనదనియు, ఇదియే కంపెనీదినాలకు కొంత కారణమనియు ప్రాంతమున క్యాయమూర్తి వార్తగాడు తీర్పుచెప్పిరి. బోనుగారిని ప్రాంతములు జేయవలసిదని కంపెనీల రిజిస్ట్రారును తీర్పునందు గోరిరి.

అలహాబాదు ప్రాంతం

అలహాబాదు, ఆగస్టు 1:—ప్రాంత క్యాయమూర్తి నామపది కర్తవ్యములపైగా తనజేసి ప్రభుత్వము అక్రింకు ప్రధాన క్యాయమూర్తిగనన్న 50 ప్రమాదములు బెర్లిగా రీదినము తుదికర్తవ్యములను తమస్థానములకరించెను. వీరు తేటతెలుపియొద్ద విశ్రాంతిని పుచ్చుకొనుచున్నాడు. క్యాయవాదులును, ఇతర క్యాయమూర్తులను వారి గుణగణముల ప్రకటించుచు నుప వ్యసించిరి. ఈ దినమునందు సెలవు లానగబడుటచే కొద్ది మూసివేయబడెను.

పి. వి. పి. రైలుమార్గమున తిరిగి వరదలు

బొంబాయి, ఆగస్టు 1:—పి. వి. పి. రైల్వే ప్రాంతము నే జరు ఇట్లు తం తి నం పె ను:—పెద్ద నర్సములు గురియటచే కొడియ - సాల్వరాల మధ్యకాలకు ప్రజలకులందు రైలుదూర్గమున గండ్లుపడుటచే రాకపోకలు సం పూర్ణముగ నాపివేయబడెను. బ్రాన్సిపు మెంటు సాధ్యముగాదు గాన విశానండి గుజాతును కొలనుండి సాల్వరాకును తోకలు ప్యాపెంజర్లు మృగము నడచుచుండెను. మూడుకొలలలో పా సెంజర్ల రాకపోకలు ప్రారంభింపబడెదమన్ను. సరాసరి రైలు నడచుటకు తగినదినములు కట్టును.

దారుణముగు హత్య

80 వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు గాన్వర్ డ్యుసందు బొగ్గువ్యాపారము చేయు బెస్టి కంపెనీ జవాను కావర్ సిర గు తనయజమాని మోటారుబండిలో నుండి యొక మామిడిపండ్ల బుట్టను బైటికి తీయుచుండగా నెవ్వరో 4 గురు దుర్భాగ్యులు అబ్బుట్టలో వెలగల వస్తువులు కలదని తలచి దానిని లాగికోనబో యిరి. కావర్ సింగుపండ్లగా వానినిరుపాతో కొల్పించిరి. పో లీసు జవానును మరొకరును హంతకులను తరిమిరి. కాని యా దుర్భాగ్యులు రుపాతులను గురిచూపి చంపెదమని బెనరింకగా నెనుకను తగిరి. 15 వ తేదీన విచారణ జరుగును. కావర్ క్యారి వారును కమమును చూచిరి.

నంగదేశ ప్రభుత్వము వ్యయముతగ్గింప యత్నించుట చూడేశ ప్రభుత్వమువారు మిత్తవ్యయసంఘ సూచనల నెంతవర కక్షణజరుప నెంచిరో తెలుపుటకు ప్రకటనము గా వించిరి. పోలీసుకాళు నెత్తివేయుటకును, విద్యాకాళావ్యయము తగ్గించుటకును ఇతరవిషయములలో కూడ డివిజియన్ కోయట కును వారంగిరింపలేదు. ప్రజాకోగ్యకాళులందు చాలయు బోగ్యునలము మానివేయబడెను. గవర్నరు యొక్క రక్షకుల నె క్కుటియ ట్టుంచెదరు. సంవత్సరమునకు 2 సార్లు డార్లింగులకు ప్రభుత్వమును మార్చు విషయమున కమిటీమాచన లంగిరింపబ డలేదు. ప్రభుత్వ కాళ్యనిర్యాపకకర్తవ్యములసంఖ్య తగ్గించుటకు ఇండియా మంత్రికిని మంత్రిలసంఖ్య తగ్గించుటకు గవర్నరుకును స్వయముగను మార్తేమీ హక్కులేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రక టించిరి. డివిజన్లలో కమిషనరుల విషయమునకూడ ఇండియా మంత్రికి యధికారము కలదని నిర్ణయింపబడెను.

సరిహద్దు ప్రాంతనవాసులు

బూనరుగుంపులవారి తరిసిరులందు మాన్యులు గలగలేదు అంబుగుంపులవాలు, డి.కనవాలు తనతరుచునతోక్యము గల్గించు కొనునని యెంచుచుండెను కాని ఇండెల యాత డిక్కుడు భారత సేనాధిపతికి అతిభక్త మొనంగుచుండుటచే సరిగామయత్నముల జేయబడుదు.

సరిహద్దు ప్రాంతవార్తలు

వైమానికునికి అపాయము

పెనుమరు, ఆగస్టు 1:—ఈ యుద్ధయుద్ధ విమానస్థాన మునండి విమానములో బంతలులతో ఆకాశమును ఎగురుటకు ప్రయత్నించు సందర్భమున ఈగారు అను అధికారికి దెబ్బలు తగు అటచే వైద్యకాలకు గొనిపోబడెను. విమానము క్రిందికి దిగు నవ్వము బైలు యంత్రమునండి ఈతడు క్రిందపడెను.

కుట్రకేసు శిక్షలు

హైదరాబాద్ లి కుట్రకేసు సందర్భమున బైటుకెరి, అంగుమియముగారును మరి మువ్వరవైనను, సార్వభౌమునిపై క ట్రిట్టుటకు యత్నించినని సేరమాలోపించ బడెను. (121 ఎన్నెన్ ను) జిల్లామేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిల కందరతును శిక్షనవిధించెను. వైద్యపురలో మొదటివారికి ఆరువత్సరములును రెండవవారికి 5 వత్సరములును మిగిలినవారికి నాల్గవత్సరములును కక్షనశిక్ష విధింపబడెను.

బర్మాయందు దిలిదినపత్రిక

రంగూను, ఆగస్టు 1:—బర్మా ఎక్స్పెంజి గెజటు అందు డెయిలీ ఆడ్వర్టైజు అను నూతనదినపత్రిక ప్రకటించబడెను. ఈ పత్రికకు వెలలేదు. పత్రిక జీవనముకు ప్రకటననే ముఖ్యము లైనదనియు అవి బాగుగ నున్నంతవరకు చందాయన్నును లేక పోయినను భయము లేదనియు ఈపత్రికకు రాజకీయములలో సంబంధము లేనియు, ప్రపంచవ్యవహారములను స్వతంత్రముగ విమ ర్శింపబడు ననియు ప్రధానవ్యాసమునందు వెలిపెను.

కన్యానిర్ణయము

కన్యానిమయమున బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారిచే కావించ బడిన నిర్ణయము ఇ.పీ.యల్ సమాజేత్రు తీర్మానమునకు వ్యతి రేకముగను భారతీయుల కన్యామును గూర్చుచుగను నుండుట చేతను ఇందులకు సామాజ్యైక్యముకు భంగ మొందవనుండుట చేతను, బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞులు మాటిమాటికి సమానప్రతిపత్తిని గూర్చి తర్కాడీమాటలు బూటకముగా పరిగణింపబడునట్లుం దుటచేతను వెంటనే యానిర్ణయమును రద్దుచేయ దగు నని బొం బాయి యందలి పురోన్విధిసంఘమువారును, సామాజ్యభారతీయ పౌరత్వసంఘమువారును ఇండియామంత్రికిని, ప్రధానికిని, ఇండియాప్రభుత్వపు ఎమిగ్రేషన్ కాళువారికిని ప్రత్యేకముగ తిలిచావర్త నింపిరి.

ఉత్తనుస్థానమున పరాసుమంత్రి

బొంబాయి, ఆ గ్టు 1:—ఉత్తను స్థానమున పరాసు ప్రభు త్వరాయబారిగ నియమింపబడిన ఫామటుగారు ఇచ్చటకు జేరి. కొలదిదినము లిచ్చట నుండి పెనుమరుమిదుగా వీరు కాబూలునకు జనెదరు. అస్సామీయలెదు (పెన్నుప్రతినిధి వారిని దర్శించి ప్రక్షింపగా నిట్లు నుడివిరి ఇటరీ, ఇ గ్లంసు, కర్మియా, రిస్వ్యా, డిక్రిలకు ఇదివరక కాబూలునందు రాయ పారవర్తములు గలవు. జర్మనీగూడ కొలదికాలములో నీ తమ క్రతనిధిని పునమున్నది. ఆప్ట ప్రభుత్వ ప్రాముఖ్యమును అన్ని రాష్ట్రములవారును గరునించుటచే తమ క్రతనిధుల ఆప్టకు నియ మించుట పరాసు ప్రభుత్వము వారికి రాజకీయముగ చాల నవ సుము. ఆప్టస్థానమునెల నాడు మిక్కుటముగు ఆదరభావము గలదు. పరాసు ప్రభుత్వమునందు మహమ్మదీయ పౌరుల సంఖ్య చాల అధికమగుటచే మహమ్మదీయ ప్రజల యభివృద్ధియందు మా తెక్కుక సానుభూతి గలదు. రెండు గవర్నరులకును ఆస్యో గ్యము నభివృద్ధిజేయుటకు క బూలునందలి పరాసు రాయచాం గర్ము చాల తోడ్పడునని యెంచెదను.

పరాసుమంత్రి ప్రధాన కార్యదర్శియగు సాటుగారును మరియొక కార్యదర్శియగు ట్రెస్టాండుగారునుగూడ కాబూలు నకు జనుచుండిరి. వీరు ఆ గ డిల్లీ లాహోరులందు ఆగెదరు. పెనుమరునుండి వీరిని మరతులముగ కాబూలు గొనిపోవుటకు నన్నానాము లొనర్చబడెను.

ఫోర్టు సెంటుజారి గెజటు

జూలై 31 మంగళవారము

పాలిటికలుకాళు

మేజరు కెనెల్ ఆల్బర్టు గోల్డీగారు మద్రాసు గవర్నరు గారికి మిలిటరీ సెక్రటరీ నియమింపబడిరి.

జర్మికాళు

కెనెల్ రాంసే బెన్సెడ్జిగారు మద్రాసు గవర్నరు మెంటు ముదాతరకాలయందు వినియోమైపు అపరేటరు మెకానిగ నియమింపబడిరి.

లా కాళు

పి. గోవిందనాయకుగారు లానెక్రమేంటులో అసి ట్రింటు సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

అరిగి ఆల్వందారు కాయదు, కాలా ఆర్మ్యము, డిమా డం పెరుమాల్ నాదర్, పాండిచేరి విజ్ఞానం ముత్తుమొవ ల్యార్, అంబట్టూరు మాణిక్య మివల్యార్, మాలిబావనీ, స్వామి దేశికానంద, క్రీష్టియను అశ్వారాధ్య, భాక్ బహదూరు అబ్దుర్ రిహిసాహులు ఫరూకీగారలు మద్రాసులో అవరీ (పెసి డెంసీ మేజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

కృష్ణజిల్లామేజిస్ట్రేటు, జి. హెచ్. బాక్స్ గారికిని, పజె స్పీజీజనులో డెప్యూటీ కలెక్టరుగనున్న భాక్ సాహెబు ను స్పీజీజుస్పేక్ సాహెబు బహదూరుగారికిని, అనంతపురం జిల్లామేజిస్ట్రేటుగనున్న రా. బి. యస్. యచ్. వి. రాజాదా రిగారికి ఇంగ్లీషులో స్వయముగ సాక్ష్యముల తీసికొను అధికార మియబడినది.

రె వి న్యూ కాళు

ఆనరాల జగన్నాధరావు కంటలుగారు తెలపు నుండి రాగా నీ కిరణుకట్టుం కెనరలు డ్యూటీ: నియమింప బడిరి.

కల్లికురర్లుకాళు

విల్లియం హెని టర్నెడగారు గోదావరి హెడ్ కర్క్సు డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ నుండనియోగింప బడిరి. వైడివిడిపాడు కాపురమును, కర్దిరాల ముప్పరావు గారు కైలాసు తాలూకా బోర్డులను నెడన కాపురమును బట్టా బ్లాంకోటయ్యగారు బందరు తాలూకాబోర్డునునధ్యక్షు లుగ నియమింపబడిరి.

రెవెండు పి. జోసెఫ్ గారు ప్రాద్దులూరు మ్యూనిసిపా డిటీ కడవజిల్లా ఎడ్యుకేషను కాన్సిలు సభ్యుడుగ నెన్ను కొనబడిరి.

జి. వి. కుప్పస్వామిగారు మరల జయపురం నడచిని నుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ మున్పబడిరి.

కే. రంగశాఖ అయ్యంగారు భవకేశ్వరం ప్రొత్సు స్టాక్ టేకింగుకు గోదావరి హెడ్ కర్క్సు డివిజనుకు మున్పబడిరి.

యచ్. హెచ్. సెన్నెల్ గారు కెల్కెల్కేలెంజి ఇంకం టాక్సు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

వై ద్య కాళు

యం. యస్. మంగపతి కాయదుగారు గుంటూరుజిల్లా చీరాల మ్యూనిసిపాలిటీ క్రింద పనిజేతు నియోగింపబడిరి.

యస్. యల్. పోమయాజిగారు కృష్ణజిల్లాబోర్డు క్రింద పనిజేతు మార్పబడిరి.

టి. వి. రాజరత్నంపిల్లెగారు తెలపునుండి రాగా నీ మ ద్రాసు మెటర్నిటీ అనుప్రతిలో రిజిస్ట్రార్లుగా వీరి మిన నియమిం పబడిరి.

పి. ఓమెడుగారు విశాఖకట్టుం జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరు గు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

పి.కే. కోపిగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో ఎయ. లజీ ప్రొఫెసరుకు అసిస్టెంటుగ మార్పబడిరి.

పి. వి. చెరికెగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో సర్జరీ ప్రొఫెసరుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

ఎం జి ను మె ప్లీ న రి ప్రస్తుతకర్తకుల ననుగరించి మిక్కిలిచతురత గల వారియజమాన్యముక్రింద పా నుచేరిలోన్న సెంటు ఎలిజబెత్ బోస్ వర్కు నునందు రి సేరుచేయబడును. Apply direct or to BEST & Co Ltd., G1 Post Box Ns 63, MADRS.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

స్వరాజ్యపక్షమువారి పన్నుగడలు

దేశబంధు దాసుగారు విశాఖపట్టణమున రేపు జరుగనున్న సభకు రారు

భారత స్థాయిసంఘసభను మరల జరుపవలెనని కోరి సంతకములు చేసి కార్యదర్శికి లేఖనాసిన పారందరు నిపుడు తమ లేఖను రద్దుపరుచుకొంటి మనియు స్థాయిసంఘసభను జరుప నవసరము లేద నియు భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి తెలిపిరి. దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు రేపు విశాఖపట్టణమున జరుగనున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభకు రారుని అసాసించుడు ప్రెసువారు నేడు పంపిన నిన్నటి (ఆగస్టు 1) తేదీగల తంతివార్తవలన తెలియుచున్నది.

ఇది నిజమనుకొంటిని

స్వరాజ్యపక్షమువారి యుక్తియని గ్రహించ జాలకపోతిని

బాబూ హరదయాలునాగుగారి ప్రకటనము

నాగపూరులో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభ జరిగిన వెంటనే అవసరభావ తీర్మానమున గూర్చి మరల చాలా చింతలు తిగి స్థాయిసంఘసభను జరుపవలెనని కోరుచు స్థాయి సంఘసభ్యులు 30 మంది సంతకములు చేసి లేఖను పంపగా అది నిజమనియే నేను నమ్మితిని. కావుననే సమాధాన తీర్మానమున రద్దుపరచవలెనని తీర్మానము నాసభలో నుపహరించెదనని నేను తెలియజేసితిని. ఇప్పుడు చూడగా స్థాయిసంఘసభను జరుపవలెనని లేఖనాసినవాడు నిజముగా కోరలేదని స్పష్టమగుచున్నది. వారితోగా గొప్పకమానా చేసెదనని నేను గ్రహించనే లేదు. ఆ సభను జరుపవలసరము లేదని పారందరును మరల మీకు వ్రాసిన లేఖ యీ సరికి మీకు చేరియుండును. వారిట్టి ఆక్రమమున కొడిగట్టుటచే నేనుగూడ విశాఖపట్టణమున జరుగు స్థాయి సంఘసభకు రాదలచుకొనలేదని మీకు తెలుపుచున్నా నని బాబూ హరదయాలు నాగుగారు కలకత్తా నుండి నిన్న అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థాను దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పురుణుగారికి తంతివార్త పంపెను. (ఆ.పె.)

రాష్ట్రీయస్వరాజ్యసంఘసభ

బెజవాడలో ఆగస్టునెల 12 వ తేదీని జరుగును

ఆంధ్రస్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రకటనము

దేశబంధు దాసుగారి ఆంధ్రదేశసంపాదము

శ్రీయుత దాసుగారు జానమసాంతమున చిత్తూరు, తిరుపతి, నెల్లూరు, గుంటూరుపురములందు ప్రచారముచేసిన తరువాత, గుంటూరులో వారికి భర్తయుకలిగి తరీరస్వస్థత చెడినందున రాత్రిపాలికిముగ ఆంధ్రదేశసంపాదమును విమించవలసినవైనను, ఆ సంకర్షణను ఆంధ్రదేశమునకు తిరిగి భర్తలో వచ్చెదననియు, సాధ్యమైసంతకవరకు జూలైమాసాంతమునకు ముగరాష్ట్రీయములో అవసరముగా చేయవలసిన పనులు ముగించుకొని వెంట్రుముడిట కలవెట్టివలె సంకుచితముగా గాక తీరిగా ఆంధ్రదేశము యొక్క ముఖ్యపట్టణములన్నిటికిని పోయి ప్రచారముచేయుదు ననియు శ్రీయుత దాసుగారు వార్తాత్మకరవాహిని లను నిశ్చయమును తెలిపియుండిరి. అయితే నాగపూరులో అఖిలభారత కాంగ్రెసుకుమిటివారు అవసరదేశమునవసర జరుగవలయునని తీర్మానించి యుండుటచేతను దానివెంటనే తిరిగి అఖిలభారత సభను విశాఖపట్టణములో సమకూర్చుటకు ఏర్పాటు జరిగియుండుటచేతను వారి కార్యక్రమము కొంతకంత మార్పుకొనవలసి వచ్చినది. రేపు విశాఖపట్టణములో జరుగు సభకు వారుపోవుదురని తలంచి అచ్చట కార్యనిర్వాహకము ముగియగానే కాకినాడ, రాజమండ్రి, ఏలూరు, బెజవాడ, వెంటకగిరి, పట్టణములవైసను సంక్రమించవలయునని వారిని నే కోరియుండిని. అందుకు వారు విశాఖపట్టణపు సభకు తాము పోవుట లేదనియు ఆంధ్రదేశ సంపాదము యొక కొన్నిరోజుల తరువాత ఏర్పాటుచేయవలయుననియు, నాకు నిచ్చితిని తంతివార్త పంపిరి. వారి వార్తాసమును సాధ్యమైసంతక భర్తలో వెరవల్సి కొనుటకును వారి సంకర్షణలాభమును ఆంధ్రులకు శిష్యముగా కలుగజేయుట

కును, శ్రీయుత దాసుగారు సిద్ధముగా నున్నాడు. బెజవాడలో యీనెల 12 వ తేది ఆదివారం (రోజు) ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ వారి సభ సమావేశముగను. ఆంధ్రలో పార్టీ యొద్దొగులను ఎన్నుకొనుట కొనసంభలకు పార్టీ పక్షమున ఆభ్యర్థులుగానుండు వారిని నిశ్చయించుటతోపాటు శ్రీయుత దాసుగారి ఆంధ్ర దేశ సంపాద క్రమముగూడ నిర్ధారణ చేయబడును. వెంటనే కార్యక్రమమును ప్రచురించెదను

చెన్నపురి, } వే! రామదాసు,
2-8-22. } ఆ (భరాష్ట్ర) స్వరాజ్యసంఘాభ్యుత్థాను.

అవసరకాంగ్రెసు మహాసభ

బొంబాయిలో జరుపజాల మని బొంబాయివారు తెలిపిరి.

ధిల్లీలో జరుపుటకు ధిల్లీవారు నమ్మతించిరి

అసఫాళీగారి ప్రకటనము

అవసర కాంగ్రెసు మహాసభను తాము బొంబాయిలో జరుపజాలమని బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు తెలుపుటచే నాసభకు ధిల్లీలోగాని అలహాబాద్లోగాని జరుపదగునని నూచింపబడినది. ఆ సభను ధిల్లీలో జరుపుట కందరు నగ్గిరించినచో తా మాసభకు ధిల్లీగరమునకు పిలువటకు సిద్ధముగా నున్నామని ధిల్లీ కాంగ్రెసువారు తెలిపిరి.

అసఫాళీగారు కలకత్తాకు పోయి దేశబంధు దాసుగారు ముగిసినవారితో మాటలాడి మరల ధిల్లీకి నిన్ను (1వ తేది) వచ్చిరి. దేశమధ్యమున దోచుట అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరిపి నిర్ధారణగా ప్రకాశిప్రాయమును గ్రహించుటయే మన కిప్పుడు యుఖ్యకర్తమైయున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులలో తిరిగి భిన్నాభిప్రాయములవలన ప్రజలకు చాల అసహ్యత కలిగినదిగాన వారు నిశ్చితాభిప్రాయము నొసంగుట కిది మంచి తరుణమని అసఫాళీగారు తెలిపిరి. (ఆ.పె.)

38 వ దేశీయ మహాసభసభ

కాకినాడ సమావేశమున కథ్యక్షనిర్ణయము

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

ధిల్లీ కాంగ్రెసుసంఘమువారి సూచన
1923 డిసెంబరులో కాకినాడలో జరుగవల 38 వ దేశీయమహాసభకు మాలానా మహమ్మదాలీగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుదలచిన ధిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘమువారుగూడ నూచించిరి. (ఆ.పె.)

కాకినాడ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ
ది 6-8-23 తేదీ సోమవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు నైండా వెంటకలపతి పురమందిరములో కాకినాడ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ జరుగును.

విషయములు:—1) రాత్రిపాలికికార్యనిర్వాహకవర్గము వారంతరమును చేసినపనుల నామోదింపుట. 2) హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనమువారి లేఖలు. 3) కార్యాలయమున కావలయు ఏర్పాటులు. 4) కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు ఉపసంఘములందును లోకమైన ఎన్నికలను పూర్తిచేయుట. 5) ఇతర విషయములు. కావున సంఘసభ్యులెల్లరకు రాత్రి పూర్తియు. నేట్రకంటి. శ్రీనివాస కోనేట్రాపు, కార్యదర్శి.

రెండవ రంపవితూరికేసు

మరికొండకి శిక్ష వేసిరి

జూలై నెల 30 వ తేదీని విశాఖపట్టణములో జిల్లాజడ్జి రెండవ రంపవితూరికేసులో ముద్దాయిలకు రెగురిని యావజ్జీర ద్వీపాంతరవాస శిక్షవేసెను. మొదటి నలుగురు ముద్దాయిలును చెరి రెండేండ్లు కఠింశిక్షయును రెండు ముద్దాయి రెండేండ్ల కఠింశిక్షయును మూలమె అనుభవించునటుల దొరతనమువారు కనికరించదగునని నూచించెను. (మెయిలు)

కృష్ణకాలువలో నీరులేదు

రామవరం సత్తెనపల్లి రైతుల విజ్ఞప్తి

కృష్ణానదికి వరదవచ్చినదని తెలిసినదిగాని కాలువలలో మాత్రము నీరులేదు. చాల్కగామములలో సాగుబడి జరుగనే లేదు. ఇవరకే తంతివార్త పంపితిమిగాని ఏమియును పని జరుగలేదు. జూలై నెలగూడ గడచినది. వెంటనే స్వయముగా తక్షిణిచేసి పూర్తిగా నీరు కదలకలెని రామవరం సత్తెనపల్లి కాలువలకింద భూములుగల రైతులు శిక్ష్యులకు విన్నవించిరి. (తంతివార్త).

ఏలూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

1 వ తేదీ రాత్రి రామాలయమున మరియొక సభజరిగినది ఎర్రమిల్లి మంగయ్య, మానేపల్లి నూర్యకారాయణగార్లు మున్నగునా యవస్థునిండిరి. కాంగ్రెసు కక్షమువారే ప్రజలమేలును కోరెనెదగాన వారికే ఓట్ల నియ్యలెననిరి. ఈసభను జరుగ నియ్యరను వదంతులు బయటజేసినది. అందు కనుగొనుగా కొందరు ప్రార్థించినను 10 వ వార్త ప్రజలు యోగ్యులగుటచే అల్లరి జరుగకుండ చేసిరి. (తంతివార్త)

నేషనుపత్రిక

శిరోమణి గురుద్వారాసంఘము

లాహోరులో నేషనుపత్రికను ఏడునెలల క్రితము ప్రారంభించిరి. ఆ లోట కిదివరకు ఆంగ్ల దినపత్రిక లేనేలేదు. కాన ప్రభుభగంఘమునా రీతిలోను కొని నడిపించెదనని తెలిసినది. దీనిని నూర్చి యీ కథ్య ధిల్లీలో నొకసభ జరిగినది. (ఆ.పె.)

జాతీయపత్రిక సంరక్షణము

పాట్నా కలంటీరు కల్పిత కథ

“స్వదేశ పదాతిదేశమున నన్ను నెలకు 25 రూపాయలు జీతముమీద నియమించిరిగాని నన్ను నాగపూరు చెరసాలకు పంపిరి” అని నాగపూరు చెరసాలనుండి విడువబడిన యొక పాట్నా కలంటీరు తెలిసెనని కలకత్తా సర్వెంటుపుత్రికలో ప్రకటింప బడినది. ఇది కేవలము అసత్యము. నాగపూరుకు వెళ్లదలచిన వారిచట చాలపండి గలరు. వారిలో చాలయందీని పంప వీలు లేకుండనున్నది. అట్టిచో జీతమిచ్చి పంపవలసిన అవసరమేమియును లేదని పాట్నా కాంగ్రెసుకార్యదర్శి తెలిసెను. (ఆ.పె.)

నాగపూరు రైలుస్టేషను అరెస్టులు

30 వ తేదీని కాంటిలో లక్ష్మీనర లంటిరులను ఏడుగురిని నాగపూరులో ఒకచెన్నపురి కలంటీరును రైలుస్టేషనువద్ద అరెస్టుచేసిరి. 31 వ తేదీ ఉదయమున ఒకఅకోలా 2గంటీరును అరెస్టుచేసిరి. ఆనాడు మధ్యాహ్నము 50 మంది నూరకు కలంటీరును అంజనీ రైలుస్టేషను వద్ద రైలుబండినాపి అరెస్టు చేసిరి. (స్వరాజ్య)

నాభా మహారాజు

గురుద్వారాసంఘమునకు పంపిన తంతివార్త

“నాకు కలిగిన కష్టములకు సానుభూతిని చూపుచున్న వారి కందరికీ కందనముల నొసరించుచు బ్రిటిషు దొరతనమునకు యిబ్బందిని కలిగించునట్టి కార్యముల నెవ్వరును చేయనూడదని తెలుపుచున్నాను. బ్రిటిషుదొరతనముపట్ల నవిధేయతను చూపునట్టి ఉద్యమములన్నియును కష్టములపాలగును గాన నేనాయుధ్యమములలో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనను” అని నాభా మహారాజు ధేరాధూనునుండి శిరోమణి సంఘమువారికి తంతి వార్తపంపెనని మామకూడ వార్తతెలిసినది. (ఆ.పె.)

కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానములు

దేశీయులందరూను బద్ధులు కావలెను

సంస్కరణ మవసరము

శ్రీమన్. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రకటనము కలకత్తాలో 1922 లో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగి నది మొదలు ఇప్పటివరకును జరిగిన చర్యలను బట్టియు, కాంగ్రెసులో మూడు పక్షములు లేవనెత్తబడిన మనకు కలిగిన అనుభవమును బట్టియు మనలో చాలమంది మనకంటే సిద్ధాంతములను ఆచారములను గూర్చి తమ ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనవలసి వచ్చినది గాంధీమహాత్ముడు నామకుడుగ నుండునపుడు కలిగి యుండిన సంప్రదించుకొనునను మన కలిగింపవలెనని కాంగ్రెసుకు సంప్రదించుగా సంస్కరింపవలెను. అనుష్ఠానములను గోచరించిన లోపములను వెంటనే సరిదిద్దవలెను. లేనచో కాంగ్రెసులో ఎన్ని పక్షములు లేవనెత్తినవి విధానములో ఎన్ని మార్పులు చేసినను మొట్టి సంప్రదించుకొనునను మరల కలగదు. మనలో ఆభిప్రాయములు లేవనెత్తిన మనమున్న కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదించబడిన ప్రధాన తీర్మానములు మన కందర మను అనుష్ఠానములను అని మన మందరము భావించవలెనని గాని అవి సలహానీ సూచనలని భావించి మనలో నెవ్వరును గూడ వాని సలహాను చేయరాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రకారము కాంగ్రెసువారిందరూను విధిగా నడుచుకొని తీరవలెను. అట్లు నడుచుకొనుటకు కాంగ్రెసు వారికి బాధ్యత లేదను వాదము నేటితో పూర్తిగా సంకరించి పోవలెను. కాంగ్రెసులో నుండియు అల్పసంఖ్యాకులు తమ యిష్టానుసారము చేయవచ్చును వారు కాంగ్రెసుతీర్మానములను తిరస్కరించుటకుగూడ వారికి స్వాతంత్ర్యము కలదను సిద్ధాంతముగూడ నెట్లు చే అంతరించవలెను. అల్పసంఖ్యాకులు తమ పక్షమును బలపరుచుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులలోను తక్కిన వారి యులలోను ప్రచారము చేయవచ్చునను సిద్ధాంతమును గూడ వైవాదితో పాటు వెంటనే మూలద్రోయవలెను. కాంగ్రెసుమహాసభ పార్లమెంటు మహాసభ వంటిది అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా నుండవచ్చును వారిలో పరస్పర భిన్నాభిప్రాయములు ఉండవచ్చును. అట్టి ఆభిప్రాయములకు మనము ప్రోత్సాహపించి ప్రోత్సాహపరుచువలె నను దురభిప్రాయమును కలగజేసి కొని మనమిటుల తప్పుచారలను త్రొక్కుచున్నాము. ఆలోచనచేయుటకును యిరువురు బోధించుటకును స్వరాజ్యభ్రష్టాక్రింద నేర్పడిన యొకజాతి మహాసభయే కాంగ్రెసుమహాసభయని తలంచుట గొప్ప పొరబాటు. కాంగ్రెసు మహాసభ అటువంటిది కాదు. భారతదేశీయులకును మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు సంరంభమును పూని యున్నాము. స్వరాజ్యమును బడయవలెనని దీక్షబూనిన భారత జాతి యను మహాసభయను కాంగ్రెసు మహాసభ కేవలము కార్యనిర్వాహక సంఘమువంటిదే అని మనము భావించవలెను. సాధనములు, పద్ధతులు, నేరము, వైఖరి మున్నగువాని గూర్చి పూర్తిగా నైకభావము కలుగనిచో స్వరాజ్యసంరంభమున సాగించుట కంతమాత్రమును సాధ్యపడదు.

కట్టుబాటునియమములు

కట్టుబాటును ముఖ్యముగా కనీసము మూడునియమములైన మనము పాటించక తప్పదు.

(1) ముఖ్యములగు తీర్మానములను అన్నిటిని కానన లేక అక్షపి తీర్మానములుగా మనమామోదించవలెను. లేన సభలో నున్నవారిలో 2/3 వంతు వారిచే ఆమోదించబడిన తీర్మానములన్నియు కానన లేక అక్షపి తీర్మానములని మనము నిర్ణయించవలెను.

(2) అట్టి అక్షపి తీర్మానములకు కాంగ్రెసుసభ్యులందరూను విధేయులు కావలెను.

(3) కాంగ్రెసులో నిరారణగా ఏపక్షములను ఏర్పరప గూడదు. అట్టి పక్షములను కాంగ్రెసువారి నామోదించగూడదు. కాననసభలకు సంబంధించిన విషయముల నీకొంది మూడు పద్ధతులలో ఏపద్ధతికారమైన పరిష్కరించుకొనవలెను.

(1) కాంగ్రెసుసభ్యులు కాననసభల ఎన్నికలకు నిలచి ఎన్నుకొనబడవలెను గాని కాననసభలలో కూర్చుండ గూడదు అను అక్షపి తీర్మానము కాంగ్రెసు

మహాసభలో నామోదించ బడవలెను. (ఇట్టి తీర్మానమునే గయకాంగ్రెసు మహాసభలో నేనుపాదించితిని).

(2) లభింపకాలినన్ని స్థానములను కాననసభలలో కాంగ్రెసువారు బడయవలెను. పిమ్మట కాననసభలలో కూర్చుండుటను గూర్చియు సభలలో చర్యలకుచొప్పుయు కాంగ్రెసువారు ప్రభుత్వముగా చేయునట్టి తీర్మానములను ఎన్నుకొనబడిన వారు బద్ధులుకావలెను.

(3) క్రిందటి పర్యాయము ఎన్నికలు జరిగినపుడు ఎటుల బహిష్కరించెడిమో యీసారిగూడ నటులనే బహిష్కరింపవలెను.

బొంబాయిలోను నాగపూరులోను జరిగిన స్థాయిసంఘ సభలలో నామోదించబడిన సమాధానతీర్మానములను దోక గొప్ప లోపమున్నది. స్వరాజ్యపక్షమున చేరిన కాంగ్రెసుసభ్యులకొరకు మూత్రమేగాక, కాంగ్రెసుసభ్యులు కానివారును కాననసభలలో నిరోధింపబడిన బూసనివారను అన్ని విషయములందును కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగా నున్నవారను యిరువురుకొరకు గూడ ఎన్నికలను బహిష్కరింపరాదని ఆతీర్మానము విధించుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ్యులు కాని వారు కానన సభలకు ఆభ్యర్థులుగా నిలచినచో వారికి ఓట్లు యిచ్చవద్దని బోధించుటకు గూడ పిలువలెనంద పోవుచున్నది. అననసభకు జరుపుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారికిని రెండవది లేదనిన అననసభలో నామోదించబడిన తీర్మానము ప్రకారము నడుచుకొనుటకు వారంగీకరింప లేదనబడు. దీక్షవలన అవిధేయత ఎంత ప్రబలముగా నున్నదియు తెల్ల మగుచున్నది సమాధానము నిష్పలమని స్పష్టమగుచున్నది. అననకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలెనని నాగపూరులో స్థాయిసంఘసభలో నామోదించబడిన తీర్మానమును రద్దుచేయుటకు మరల స్థాయిసంఘసభను జరుపవలెనని కోరుచు వెంటనే 31 మంది భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభ్యులు సంతకములు చేసి కార్యదర్శికి లేఖను పంపుటవలసివచ్చి తులు దున్నవారములైనవి. మన మనసరింప కలసినది గాంధీమహాత్ముని విధానమేగాన దానినే మరల ఆచరణమునకు తెచ్చి సాధ్యమగుంతవరకు దానినే ఆచరింపవలెను. కాననసభల సమస్యను వైసెలేపిన మూడుపద్ధతులలోను ఏదో యొకపద్ధతిని పరిష్కరింపవలెను. అననమోద్యమము సార్వభౌమ మగు నుద్యమమని స్పష్టపరుచుటకు కాననసభల సమస్యతో పాటు ముద్దానిపక్షము లోకముబోధుల ఎన్నికలు, ఖద్దరు, మద్య పాననీరసము, వారటాటులు మున్నగువాని గూడ నవలంబించి ప్రజలలో నెత్తనమును కలగజేయవలెను. ప్రతివెల 18 వ తేదీని వందల కొలది వేల కొలది చేతియులు ఎర వాడ చెర సాలపుణ్య జేత్ర సందర్భకారము వెల్లుటకును, ప్రతివెల 18 వ తేదీని దేశీయుల కోర్కెను తెలులలో ప్రయోజనము చేయుటకును ఏకాగ్ర చేయవలెను. 18 వ తేదీని దేశీయనందంతటను రైలుబండ్లు ఖాళీగా తిరుగునట్లు మనము చేయవలెను. బ్రిటిషుదేశపు సరుకులను బహిష్కరింపవలెను. గాంధీ మహాత్మునిపట్టు కెక్కిభారతీయుల పట్టు దొరకనమువారి ప్రతిహతులభావమునకు దేశీయులు అసమర్థుని అగ్రహమును తెలుపుటకు తగిన విజృంభణములను నిరంపరసెను. ఇప్పుడు దీర్ఘిలో జరిగిన భారతకానన సభలో కాననసభ్యులు తీరమగు నిరోధభావమును చూపి, దాని ఫలితము మనకు తెల్లమైనది. కాంగ్రెసుసభ్యులు కొందరుగూడ కాననసభలకు వెళ్లి మిగిలినవారు త్రోసిరాజిగిని వారితో కలిసిగాని యిట్టి నిరోధమును చూపినను యింతకంటె సభకును ప్రయోజనము కలగదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కానన సభలకు వెళ్లి దొరకనము వారికి తెలుపబోవు వాంఛియులు కాంగ్రెసు మహాసభ వారి వాంఛియులకు భిన్నముగా నుండునట్టి సూచనలు కనబడుచున్నవి. అదియే నిజమగుచో స్వరాజ్య పక్షమువారి కొరకు కాంగ్రెసువారుచేయు సదుపాయములన్నియును నిష్ఫలమేయగును. కాన కాననసభల విషయమును కాంగ్రెసువారే పరిష్కరింపవలెను.

(1) ఎన్నికలకు నిలుపుడు. కాననసభలకు వెళ్లకు (2) కాననసభలకు వెళ్లకు, కాంగ్రెసు మహాసభవారి అభిమానసారము నానసభలలో నడుచుకొనకు (3) కాననసభల ఎన్నికలకు బహిష్కరింపుడు అను నీమూడు పద్ధతులలో ఏదోయొకపద్ధతిని కాంగ్రెసుమహాసభవారు స్థిరపరుపవలెను.

నాయకత్వము నామమాత్రముగా నుండగూడదు

నాయకత్వము పేరుమూత్రమేగాని క్రియలో నుండుట లేదు. అటు ఉండ గూడదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును ఆభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును నిజముగా నాయకత్వము కలిగి

చి నడిపించుటకు వారి కవకాళ మొసగవలెను. భిన్నాభిప్రాయములు చాల అరుదుగా కలుగుచుండును. అట్టిచో అభ్యర్థుని అభిమానసారము విధేయులై దేశీయులు నడుచుకొనవలెను. అభ్యర్థుడు ముందుగా తోడినాయకులతో నాలోచించుటకు బహిష్కరింపక నేరమునును చెప్పడు. ముందుగా రహస్యముగా ఆలోచనలు వాదోపవాదములు నున్న నవి జరుగక మానవు. ఒకసారి బహిష్కరింపక తీర్మానము ప్రకటింపబడిన పిమ్మట అందరూ ఆగ్రహము నడుచుకొనవలెను. ఏ నాయకుడైన అభ్యర్థుడుగా నుండుటకు మనము కమ్మతించినచో అతనిని తొలగింపవచ్చునుగాని అతని స్థానమున మరియొకని నియమించి అతని అభిప్రాయసారము నడుచుకొనుటకు మనము సంసిద్ధులము కావలెను. గోండ్లవార్లమొకని నాయకునిగా నియమించుటవలన స్వరాజ్యము భిక్షము. కాంగ్రెసు పక్షపులను బడయవలెను నాళి కొందరి మందుకు గాన నట్టివారి ఆక తీర్పుటకు మొట్టమొదట ఆపదవికి అర్హులనికోచించినవారిని కొందరిని ఎన్నుకొనవలెను. వారిలో నొక్కొకరు మూడువెలలకరకు అపకవని వహించున ప్రేర్యుకవలెను. వందల, రాష్ట్రీయ, దేశీయ కాంగ్రెసు సంఘముల ఆధ్యక్షులను గూర్చి యాభ్యర్థి ననుసరింపవలెను. వెక్కిరించుటకును దీక్ష మనకు పరిదాస్యమునకు పాల్పడియుండుటచే మన దేశీయ వారి వర్తనమునందీటి లోపములు కలిగినవిగాని గాంధీమహాత్ముడు నాయకుడుగా నున్నపుడు మాత్రము మహానాయకుని అభ్యర్థకక్షిలన నీ లోపములన్నియు నడుగంటి పోయివి. చక్కని కట్టుబాటువై కార్యములు నెరవేర్చబడెను. దేశీయులను పీడించు ధిక్క సంఖ్యాకుల భగ్గులు, తిరుగుబాటు చేయు సంఖ్యాకుల వర్తనములు, స్వపక్షాభిమానము కుతంత్రము, అల్ప విషయములలో గూడ మూర్ఖపు కట్టుబడులు, ముఖ్యవిషయములలో గూడ లొంగిపోవుట మనోహర్యుక్తము, మున్నగు లోపములు స్వరాజ్యనిరోధము లనుట నిశ్చయము. గాంధీమహాత్ముడు నిరంపరమున కేరింపవచ్చు దగుటచే నాతడు నామకర్తయను వహించినపుడీ విషయములను గూర్చి నిరంపరము చేయవలసిన అవసరము కలగలేదు. కాని ఆకాయము ఏకమైనను విధానము ఏకమైనను కట్టుబాటుమాత్రము ఏమిగా నుండవలదని మనకుపుడు స్పష్టమైనది. గతమునుగూర్చి యింతియింతయు చెప్పించుటయు నిరంపరముగా, మనమందరమును కలసి ఆలోచించి కట్టిపెట్టుకు విధానమును నిర్ణయించ బాటపోయినను మనమందరము కేకపించి పరిచేయుచున్నామనిలోకము గ్రహించునట్లయిన మనము మెలంగుట క్యవసరము. హెచ్చుమంది చేయవలసిన కార్యమునకు అల్పసంఖ్యాకులు నిరోధమును కలిగింపగూడదు. హెచ్చుమందితో కలసి పరిచేయుటకు తమకప్పుడు లేనిచో యిష్టములేనివారు ఎకదోలగియుండుట ఉచితము. అట్లుగాక తమకచ్చి ప్రాయాససారము తీర్చుముగా పరిచేయుటకే అల్పసంఖ్యాకులు నిశ్చయించినచో కాంగ్రెసునుండి పూర్తిగా విడిపోయి రిపయిష్టానుసారము చేయవలెను. (హిందూ)

భారత హిందూమహాసభ

పండిత మాలవ్యాగారి తంతివార్త

సప్తమ హిందూమహాసభ కాసిగరమున కామాక్షపుట్టమున కాసిగరహాలు (హిందూకాలాభిభవనము) లో ఆగస్టువెల 19, 20 తేదీలలో జరుగును. ప్రతినిధులుముందుగా తెలిపినచో వారికి ఉచితముగా బసలను సన్మానసంఘము వారేర్పరచెదరు. బసలలో భోజనములకుగూడ ఏర్పాటుచేసెదరుగాని అందులకు ప్రతినిధులే క్యయమును భరింపవలెను. హిందూసభలు, సభాతనభర్తసభలు, అర్యసమాజములు, బ్రాహ్మణ, రాజకీయ, షాత్రీ, వైశ్య, కుర్మి, అహింసానిగు, ఆరోర్హన, మధ్యసభలు మున్నగు నన్ని సభలవారు ప్రతినిధులను పంపగోరెదము. హిందువులు, సిక్కులు, జయములు, బౌద్ధులు, బ్రహ్మసమాజమువారు మున్నగు కాఖల వారిందరూ 18 ఏండ్లు దాటినచో ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడుట కర్హులగుదురు. ప్రతినిధులముందే హామాయలు. విద్యానులును పండితులును ముఖ్యులు నగువారి సభకువచ్చి ముఖ్య విషయములను చర్చించుటలో తోడ్పడునట్లు ప్రతినిధులమును ప్రచారములను వక్తవనగు హిందువులు ప్రోత్సాహపరుపవలెను. ప్రతి రాల్సా కానుండియు ప్రతినిధులను పంపుటకు ఏర్పాటుచేయవలెను. ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనన సంఘమువారే వారికగు ప్రయోజనవ్యయములను భరింపవలెను. ఎన్నికలు వెంటనే ప్రారంభముకావలెను. ఎన్నుకొనబడినవారి పేరులను సన్మానసంఘమువారికి తెలిపవలెను. ఇతర విషయములను తెలియగోరువారును ప్రతినిధుల దిగ్భాస్తు ఫారములను కోరుతూ నిలువ వాయవలెను.

సెక్రటరీ, మహాసభ, పోస్టాఫీసు, హిందూ యూనివర్సిటీ, బెనారసు. (అప్రె)

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సంవత్సరము 2 వ తేది

గురువారము

కాంగ్రెసు వైభవము

కాంగ్రెసు చారిత్రమునందు, నేటి యగము మహాప్రముఖమునది. కాంగ్రెసుపై ప్రజలకు గల భక్తి రానిరాని అతీతమైనది, గాంధీ మహాత్ముడు రిజియరింగును సమర్థించిన దానిక, దాని ప్రామాణ్యము నిరీక్షించినది. జాతీయసంస్థల లోకెల్ల, కాంగ్రెసు సంస్థయే అగ్రగణ్యమైనది అనుటకు సందేహము లేదు. పెక్కుమంది మేధావంతులచేతను, స్వార్థపరిచిత్తులచేతను వెంచిపోషించబడిన కాంగ్రెసు సంస్థ, నేడు త్యాగమున కాలవల వయ్యింది. కాంగ్రెసుసభ్యులు కలుపుకు తమ సమైక్యములకొరకు ధనమునే గాక, శరీర స్వార్థిత్వమును సయితము కోల్పోయిరి. ఎట్టి కష్టములు కలుగజేసినను, కాంగ్రెసుతీర్మానములను కొనసాగించుటకు కలుపుకు ముందుకు వచ్చిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానించిన చాలున. ఆ తీర్మానము నకు విలువ పెచ్చెను. ఏ జాతీయమునను స్వీయ ప్రతిపాకనల నెంత గౌరవించిన నంతటి స్వరాజ్యభివృద్ధి గాంచును. స్వరాజ్యసిద్ధి కిదియే ప్రధానసాధనము. కాంగ్రెసు తీర్మానము లిప్పుడు, వేలూరము నాల్పించి. వెనుకటి దినములలో, కాంగ్రెసు తీర్మానములు కేవలము ప్రభుత్వమునకు విన్నపముల గావించుటతోన, ప్రార్థనల సలుపుట తోను ముగిసెడివి. నూతనయుగమున అట్టి స్థితి యంతయు ముగిసెడిది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ప్రజల కర్తవ్యమును బోధించును. ప్రజలను హెచ్చరించును. ప్రజలను ప్రార్థించును. ప్రజాప్రతినిధులు కాంగ్రెసులో తరియించి గావించెడి నిర్ణయములు ప్రజల నుద్దేశించి కావించబడినవే. కాంగ్రెసుదృష్టి కలుకలనండి అంతర్భూమియ్యెను. కాంగ్రెసునందు గలిగిన ఇట్టి మార్పు, అద్భుతమయినది. ఈ మార్పు కడిపోకుండ నీలుచుచో, స్వరాజ్యము ఎల్లరికీ ప్రత్యక్షము గాకమానదు. స్వరాజ్యమునందు, "స్వ" యను భావము ముఖ్యము. అట్టి భావమునే ప్రస్తుతి కాంగ్రెసుసభ్యుల కలుకలచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు కొందఱుకు రించివచ్చును. రుచింపకబోవచ్చును. కాని, భారతదేశముపై భక్తిగలదేని, నాయకులపై గౌరవము గలదేని, కాంగ్రెసుపై ఆదరము గలదేని, కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణములుగా గ్రహించక తీరదు.

తాము తేసిన తీర్మానములకు ప్రజలు దోసి తాగుట, వారి స్వరాజ్యార్హతను గనుక ఆచును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ప్రజలకు దివ్య ఇతిరులకు సంబంధించినవి గావు గావున, వారు వానిని అగౌరవించుచో, తమ్ముతామె అగౌరవకొనినవారగుదురు. ప్రపంచమున నగుబాట్ల పాలగుదురు. అధికారులకు వీరనిన చులుకన యగును. భారతీయుల దృఢనిశ్చయముగూర్చి ప్రపంచమునకు శంక కలుగును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు సంపూర్ణములు గాకబోవచ్చును. వానియందు కొన్ని లోపములు వ్యక్తులకు గనుపించవచ్చును. వేటొకమార్గము నవ

లంబించుచో, ఎక్కుడు శ్రీమముగ మనోరథ మీదేరు నని తోచవచ్చును. కాని కాంగ్రెసు తీర్మానములకు కట్టుపడి యుండుట ముఖ్యము. వ్యక్తులు తమ తమ యభిప్రాయములను కాంగ్రెసు తీర్మానములకు లోబడజేయుట యవసరము. సంఘేత క్రికలొయగే అను సూక్తిప్రకారము, సంఘత క్రిక మూలమున సాధించదగిన కార్యములను మరియొక మూలమున సాధించుటకు సాధ్యపడదు. వ్యక్తులెంతయును లయినను, కాంగ్రెసుపేరతో జేయదగిన కార్యములను నిర్వహించజాలరు. అది యొకవేళ సాధ్యపడినను, కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ యొకమాటు దొలగిన పిమ్మట దాని సానమునందు మరియొక సంస్థను నిలువబెట్టుట దుర్లభ మగును. మహామహులచే పోషించి వెంకబడిన, కాంగ్రెసు అంతరించుచో, జాతీయోద్యమకలుత్యము దొలగిపోవును. కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమును, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠయు అంతరింపకుండ జూచుట, ఎల్లవిధి యగుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులగు వారందరును కాంగ్రెసు బలము తరిగిపోకుండ జూచుట ధర్మము. గాంధీ మహాత్ముడు జయలుకు బోయిన పిమ్మట, కాంగ్రెసు నందు చీలికలు పెచ్చి, దాని ప్రామాణ్యప్రతిష్ఠలను తగ్గించుచున్నవి. కాంగ్రెసు తీర్మానము మాట వలయు ననిన, మరియొక కాంగ్రెసు సభను జరుపుట యుక్తమగును గాని, ఎవరియిష్టమువచ్చినట్లుల వారు ప్రవర్తించెద మనచో, గాంధీమహాత్ముడు సలిపిన కృషియంతయు బూడిదలో బోసిన వన్నీ రగును. కాంగ్రెసు తీర్మానముల సతీకరించుటచే గలిగెడి స్వల్పలాభములకన్నన, కాంగ్రెసు తీర్మానమును ధిక్కరించుటచే గలిగెడి అనర్థములు మెండుగ నుండు ననుట నిర్వివాదాంశము.

శ్రీమార్క్ శ్రీనివాసయ్యగారు, తరుణ సమయమున నీవయమై హెచ్చరికగాంచుట భావ్యముగ దోచును. కానియు ప్రవేశము విషయమై అయ్యంగారు కాంగ్రెసుతీర్మానముతో పూర్తిగ నేకీభవించకున్నన, కాంగ్రెసుతీర్మానమును ధిక్కరించుటకు వారు అంగీకరించుటలేదు. గాంధీమహాత్ముడు ప్రజలమధ్య నిలిచియున్నంతివరకు, అతని హితమును దేశము శిరసావహించుచుండుటచే, ప్రత్యేకనిబంధనల గావించుట కవసరములేకబోయెను. ఇప్పుడటులగాదు. గాంధీమహాత్మునితో సరిపోల్చదగిన నాయకుడు, మరియొకరు గనుపించరు. అన్నికడుములవారిని నొక్కడిక్కొనకు చేర్చుట ప్రజానిధియై కార్యకర్తమును మరియొకరు గనుపించరు. గాంధీమహాత్ముని క్రీస్తుతోను, బుద్ధునితోను, ప్రవక్తలతోను ఆయా మతములవారు బోల్పుచున్నపుడు, అట్టిమహామహుడు యీశ్వరపంచమున సామాన్యముగ నుద్భవించుట యరుదని గ్రహింపవచ్చును. గాంధీమహాత్మునివంటి నాయకులెన్నడో గాని యుదయింపరు. అట్టివారు కార్యరంగమున ఓరకాల ముండుటయు తలస్థింపదు. అంతమాత్రముచే, జాతీయోద్యమము క్షీణింపవలయునా? నాయకులు ఎవరియిష్టము వచ్చినట్లుల వారు సంచరింపవలయునా? పేరెన్నికగన్న నాయకులు హితమొనగ వీలులేనపుడు, కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయమే ఎల్లరికీను ప్రమాణమగును. ప్రజలు పొరబడినను తప్పులేదు. నరులందే నారాయణుడు వసించు నను నమ్మికప్రకారము, కాంగ్రెసు సమావేశమునందు ప్రతిఫలించెడి యభిప్రాయము ఉత్కృష్టమగుచున్నది. స్వరాజ్యము నపేక్షించువారలు, ప్రజాభిప్రాయమునకు కట్టుపడియుండు శక్తిని ముందుగ నలవరచుకొనవలెను. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశములలో, ఇట్టినుగణము గనుపించును. వ్యక్తుల యభిప్రాయము లెంతబలిష్ఠముగ నున్నను, బహుళ

సంఖ్యాకుల యభిప్రాయమునకు ఒడులగుట కంగీకరించుట, స్వరాజ్యసామర్థ్యమును చాటుచుండును.

ఇందుకు నిగ్రహ మవసరము. వినయ మావశ్యకము. ధనత్యాగము నకిన్నన, శరీరస్వార్థిత్వ త్యాగమునకన్నను గూడ, స్వీయాభివృద్ధిత్యాగము ప్రత్యేక మగును. ప్రజాపరిపాలనమున కిట్టి శక్తియే మూలాధారము. డిమోక్రసీలు నిలుచుట కిది ముఖ్యము. డిమోక్రసీకొరకు ప్రయత్నించెడి హిందూదేశము, ఇట్టిశక్తిని గడింపక తీరదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములకు ఒడ్డు లగుటకు శక్తి బడయుట, సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధి కావశ్యకమని, కొంచె మాలోచించిన దెలియ గలదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములు, కేవలము సలహాలు గావనియు, అవి ఆదేశము లనియు నిరూపింపవలయునని, శ్రీనివాస అయ్యంగారు గోరుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానములపై స్వల్పసంఖ్యాకులు తిరుగబడవచ్చునను సభిప్రాయము దొలగిపోవలయునని కూడ వారు గోరుచున్నారు. అధికసంఖ్యాకులతో తోడ్పడజాలక బోయినచో, ప్రత్యేక వ్యక్తులు వారి కార్యముల కడ్డు దగులకుండ విడిగ నుండవచ్చును. లేకుండల కాంగ్రెసుకు విడిచి వెలుపలకుబోయి పనిజేయవచ్చును. అంతియగాని, కాంగ్రెసునందుండి, కాంగ్రెసుపనుల కడ్డు దగులుట తప్పని అయ్యంగారి యుద్దేశము. అయ్యంగారి సూచనల గూర్చి ఎల్లరు యోచించుట ధర్మము. కాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రామాణ్యము గూర్చియు, అల్పసంఖ్యాకుల ధర్మము గూర్చియు, కమిటీ తీర్మానముల పరిమితి గూర్చియు, పెక్కు సందేహములు ప్రబలియున్నవి. కానియు ప్రవేశమును గూర్చి యభిప్రాయ మొనగుటయే గాక, కాంగ్రెసు నిబంధనలను స్థిరపరచి, దేశమున కొకమార్గము జూపి, వివాదములకు తావు లేకుండ కట్టుదిట్టముల నేర్పరుచుటగూడ అవసరము. ఇక్కార్యము ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ గూడిన గాని సాధ్యపడదు. కాని, ఎన్ని కట్టుదిట్టముల నేర్పరిచినను, కాంగ్రెసుపై ప్రజలు భక్తి జూపనియెడల, ఇవి విఫల మగును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ యడుగంటును. అయ్యంగారివలె, ఇతర నాయకులను కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలువబెట్టుటకు దృఢప్రయత్నముల నాచరించిన గాని, దేశవిముక్తి త్వరలో లభింపజాలదు.

తమాషాలా?

స్వరాజ్యపక్షమువారిపత్తులు తమాషాలక్రింద పరిణమించుచున్నవి. నాగపురమునందు జరిగిన కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ, అసందిగ్ధమగు నిర్ణయమును కావించెను. బాంబాయిసభలో సంగీకరింపబడిన రాజీని బలపరచుచు, ప్రత్యేకకాంగ్రెసు సమావేశము గూడి శాసనసభాబహిష్కారాది సమస్యలను పరిష్కరింపవలెనని తీర్మానించెను. ఈ సభకు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులలో ముఖ్యులు వెడలిరి. స్వరాజ్యపక్షమున కునికివట్టగు మహారాష్ట్రదేశము సందీపభ జరిగియుండుటచే, నాగపుర సభానిర్ణయమున కీపక్షమునా రాక్షేపింప బనిలేదు. దాను, రంగస్వామిఅయ్యంగారు, సత్యమూర్తి, అభ్యంకిరు వి. జే. ఖటేలు మొదలగు స్వరాజ్యపక్షనాయకుల సభకు వెడలియుండినపుడు, లగినచచ్చ జరిగిన మీదట గావించబడిన తీర్మానము సంగీకరించి యుండవలసినది. ప్రత్యేకసమావేశ తీర్మానము అన్నికడుములవారికిని అవసరమని వేటుగదలుగ నక్కరలేదు. ప్రస్తుతసందర్భములలో కాంగ్రెస నిర్ణయ మొక్కసారి జరిగినపిమ్మట, సందిగ్ధస్థితి

కొలగిపోగలదు. కాంగ్రెసునిర్ణయము ఉభయకక్ష ములకును తేజవంతము. మరల నైక కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభను జరుగగోరుట కావ్యాయనకు కారణమగుటదప్ప వేరులాభము గలిగించజాలదు. బొంబాయివారు ప్రత్యేకసమావేశమునకు ప్రయత్నములు గావించుచున్నపుడు, వాని నావలయునని కోరుటవలన వారిలో నుత్సాహము దగ్గుట సహజము. వారిపు డీభారమును వహించరని తెలియుచున్నది. మరల నైక కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరుగవలయునని స్వరాజ్యవత్మువారు గోదనచో, విశాఖపట్టణములో సీసభ జరుగనని ప్రకటించిన నాటినుండియు, అభ్యంతరముల నేలచెప్పవలయును? మహారాష్ట్రనాయకులు తామీసభకు హాజరు గామని తెలుపుట విచిత్రము గనుండును. సభ గావలయునని కోరినవారే యిటుల దెలుపుచుండ, తదితరు లేమని తెలిపెదరో, చెప్పవలయునా? విశాఖపట్టణమువారు నాయకులను సన్మానించవలయు నను మహోత్సాహముతో, విశేష ధనవ్యయమునకు లోబడి స్వాగతప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. దాసుగారు ముప్పది మంది యనుచరులతో సభ కేటించెద రను వార్త కొంతవడి ప్రోత్సాహకరముగ నుండెను. నేటి ఆసాసియేటుడు ప్రెస్సు వార్త ప్రకారము దాసుగారు విశాఖపట్టణపు సభకు బోరని దెలియుటయు గాక, సభ గావలయునని కోరినవారు తమ విన్నపమును ఉపసంహరించికొనిరిని గూడ తెలియుచున్నది. ఇది మిగుల విచిత్రముగ దోషక మానదు. సభ జరుగవలయునని కోరినవారు, తమాషాకొర కిటుల గావించిరిని యిక్కడ దెలుచున్నది. బాబు హరిదయాల్ నాగు గారు అధ్యక్షునికి వ్రాసినటుల, ఇది యంతయు వరహాసముక్రింద వర్ణింపబడినది. ఈ చర్య, రోము పురము దగ్గమగుచుండ సీరోఫిడెలు వాయించిన సామెతను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. మరల నైక కమిటీసభను జరుగవలయు నను విన్నపము లేకున్న, ప్రత్యేకసమావేశపు ఏర్పాటు లీసరికి చురుకుగ కొనసాగుచుండెడివి. విన్నప మంపినవారి ఎత్తులవలన, ప్రత్యేక సమావేశము త్వరలో జరుగుట కాటంకము గలిగెను. ఇట్టి ఎత్తులద్వారా జయము బడయుట దుర్లభము. ఏయద్యమ మయినను, జయము గాంచుటకు ధర్మముపై నాధారపడి యుండవలెను. విశాఖపట్టణపు సభ యీ తీరున విఫలమగుటచే, నాగపురపు తీర్మానముప్రకారము ప్రత్యేక సమావేశమును వెంటనే జరుపుట యుక్తము. స్వరాజ్యవత్ము, ప్రత్యేక సమావేశ నిర్ణయమునకు కట్టుబడినను, కట్టుబడికబోయినను, కాంగ్రెసుపై భక్తి గలవా రెల్లరి కి నిర్ణయము ప్రామాణికమగును. వారి సందియముల నెల్ల బాపును. అంతయు గాక, కాంగ్రెసునకు సరియగు సంగతిభావమును నిర్ణయించుటకు వీలగును. బొంబాయిలో సీ సమావేశ మొకవేళ జరుగుటకు వీలు లేకున్నచో, డిల్లీలో జరుపుటకు తాము సంసిద్ధులుగ నున్నటుల అఫ్ఫ ఆలీగారు వెల్లబెట్టెరి. కాంగ్రెసునుండి స్పష్టమగు నాదేశ మీసమయమున వెలువడుట భావ్యమని, వీరి తలంపు. కాంగ్రెసుపై భక్తి గలవా రెల్లరును, వారిభక్తిని కార్యరూపమున గనుపఱచుటకు తరుణ మాసమయినది. అట్టి యవకాశమును దేశభక్తులు వినియోగించి, చరితార్థు లగుదురు గాక!

తలకు : గాంధీ

లోకమాన్యతలకు జీవించియున్నచో, ఏమి జేసెడివాడని విచింతించుట, అసభ్యముగ దోచును. సహాయనిరాకరణోద్యమము నతడు ప్రతిఘటించెడి వాడని యూహించుట, హేతుబద్ధము గాజాలదు.

తలకునకును గాంధీని పోటీపెట్టదలచుట పాడి గాదని ప్రజ్ఞాంకికరింతురు. నిన్నటిదినము ఘోరలేహులలో జరిగిన తలకు సాంవత్సరికోత్సవ సందర్భమున బిసెంటుగారు పంపినలేఖ విచిత్రాభిప్రాయములను ప్రతిపాదించుచున్నది. లోకమాన్యతలకు ముందు కురిచెడి అతివాదిగాడనియు, దూండ్లప్పిగల యుక్తి పరుడనియు, బిసెంటుగారిపుడు పొగడుచున్నారు. కాని లోకమాన్యని అతివాదులగురు వని పిలిచిన దినములు బిసెంటుగారికి మరుపునకువచ్చెగాబోలు. తాను సమీపధర్మముకొరకు, లోకమాన్యడు ఇతర లాభనష్టములను పాటించలేదను సంగతి గమనించిన, బిసెంటుగారి వర్ణనము వారి కేండ్లమాత్రము సరిపోదని గ్రహించవచ్చును. సూరతు కాంగ్రెసు వేదికపై తలకు నిలిచి, అధ్యక్షుని యెన్నికకు ప్రతికూలముగ ముచ్చటించుటలచేపుడు, వారికి మితవాదనాయకు లెద్దుగలిగించిరి. ఆసమయమున నతడు వెనుకకుదగ్గిన యెడల, కాంగ్రెసు సభ భగ్నము గాకుండెడిదే. అయినను, స్వాతంత్ర్యనిరోధమును లోకమాన్యడు సహించక, జన్మస్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుటకై యితరమగు నాలోచనలను విడనాడెను. సూరతు సభ భగ్నమయ్యెను. పలువు రందుకు చింతించిరి. లోకమాన్యడు మాత్రము అందుకు చింతించి యుండడు. సహాయనిరాకరణోద్యమము త్యాగధర్మముపై నాధారపడి యున్నది. లోకమాన్యడు త్యాగమూర్తి. ఏ విచారణయందును, అతడు అధికారుల యనుగ్రహమును కోరక, న్యాయమునే కోరెను. అంతయు గాని అతడెన్నడును వెనుదిసి ఎరుగడు. అట్టి లోకమాన్యడు, భైక్షుకవద్దతులను వదలివైచి స్వతంత్రిని పెంపొందించెడి సహాయనిరాకరణోద్యమమును నిరాకరించెడి వాడనుటకన్న వైపరీత్యము వేటొక టుండునా? బొంబాయి గవర్నరు గారు కావించిన సభలో, జాతీయవాదుల యభిప్రాయమును తెలుపుట కవకాశము లేదని తోచినవెంటనే, లోకమాన్యడు సభను విడిచియుండ లేదా? ఇది సహాయనిరాకరణము గాదా? లోకమాన్య డెన్నడును స్వతంత్రి నే పురికొల్పుచుండెను. స్వరాజ్యముదప్ప మరేయే యితర స్వల్పసౌకర్యములయినను నాశించవల దని నిరంతరము బోధించుచుండెను. నిర్ధకమగు శాసనసభలలో జేరి కాలమును వ్యర్థపరుపవలయునని లోకమాన్యడు బోధించి యుండెడివాడు గాదు. బిసెంటుగారు తలంచినటుల గాక, సహాయనిరాకరణోద్యమ విజృంభణమునకు తలకు మహాశయ్యుడు తప్పక తొద్దడి యుండును. ప్రజాభిప్రాయ మనిన లోకమాన్యని కున్న గౌరవము, మరీ యొకరి యందు గనుపించదు. లోకమాన్య షాక వేళ సహాయనిరాకరణధర్మమును స్వయముగ సంగీకరింపకున్నను, ప్రజాభిప్రాయ మీయద్యమమునకు సుముఖముగ నున్నదని తోచిన, అతడు దానిని తప్పక నవలంబించి పట్టుదలతో కొనసాగించి యుండును. కాంగ్రెసుసభాతీర్థానములను ప్రతిఘటించుటకు, లోకమాన్య డెన్నడును బూనుకొని యుండెడి వాడు గాదు. కాంగ్రెసుతీర్థానములను ధిక్కరించెడివారు, లోకమాన్యని బొగడుటయు, గాంధీని నిరసించుటయు, మిగుల విచిత్రముగ నుండును. ఏది యెటులున్నను, లోకమాన్యని యుద్దేశములకును, బిసెంటుగారు ప్రస్తుత మవలంబించెడి మార్గమునకును, ఏమాత్రము సంబంధము లేదని మాత్రము దృఢముగ దెలుపవచ్చును.

ప్రాన్సు, జర్మను సంరంభము

ప్రాన్సు, జర్మను సంరంభము త్వరలో సంతరించు సూచనలు గనుపించవు. బ్రిటిషు ప్రధాన మంత్రి యగు బాల్టవినుగారు చేసిన సూచనల

వలన, ఫ్రెంచివారి శాత్రుత్వము దగ్గుననెడి యూహ విప్పల మయ్యెను. ఫ్రెంచిప్రభుత్వము వర్సలీను సందనిబంధనల నినుమంతయు సడలించుట కంగీకరింప కున్నది. బెలియము ఫియితము కొంత మెత్తబడుచుండ, ఇటలీ ఇంగ్లాండుతో నేకీభవించుచుండ, ప్రపంచాభిప్రాయము ప్రతికూలముగ నుండ, ఫ్రాన్సు మాత్రము ససేమిరా యనుట వివేకమును జూపజాలదు. ఫ్రెంచివారి కొక యాశ గలదు. జర్మని ధనాభావముచే సంతటపడుచున్నది. జర్మను ప్రజలలో ఆకలిబాధ యధికమగుచున్నది. ఒకవంక సాంఘికవాదులు విజృంభించుచున్నారు. విప్లవము జరుగ నేమో నను భయ ముద్భవించినది. వేటొకవంక జాతీయవాదులు మరల రాజ్యపరిపాలనమును తిరిగి నెలకొల్పదరేమో ననుభీతి గలదు. ఫ్రాన్సు, జర్మను పరిస్థితులను శాంతిముతో విశించుచున్నది. ఆంతరంగికల్లోలమువలన జర్మనీ భగ్నమగుచో, తమకార్యము గట్టెక్కునని ఫ్రెంచివారు భావించుచున్నారు. అందుచే తాము కోరెడి నష్టపరిహారమును తగ్గించుటకు, వారంగీకరించుట లేదు. జర్మనీ భగ్నమగుచో, ఫ్రెంచివారికి ధనలాభము గలుగు నని తోచదు. జర్మను భగ్నత తోబాటు, యూరపుఖండమును భగ్నమగు ననియు, అట్టి తిరి నష్టపరిహారమును రాబట్టుట అసలే దుర్లభ మగుననియు, బాల్టవినుగారు దెలిపియుండిరి. ఫ్రెంచి ప్రత్యుత్తరమునుగూర్చి బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారు యోచించుచున్నారు. నేటిదినము బాల్టవినుగారు మంత్రివర్గాభిప్రాయమును వెల్లబెట్టెదరు. భవిష్యత్తు మెటు లుండనో తెలియదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులమాత్రము, శాంతిస్థాపనగూర్చి ఆశను పురికొల్పుకున్నవి.

సానికి వార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ:—కళిదాస కీర్తి ఆర్చక సీటుకు, మద్రాసు శాసనసభ కార్యకర్తల నుండెడి 211 మి. కే. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు ప్రాయశ్చిత్తుడు.

భారత శాసనసభ:—గోదావరి, కృష్ణా కాల్వల యెన్నీకి భారతశాసనసభకు ఆధ్యక్షిగ నుండెడిన, ఏలూరు నుండి పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు, బి.ఏ. బి. యల్. హైకోర్టు జిడ్, మ్యానిఫెస్టు, కాన్సులరు, తాలూకాబోర్డు మెంబరు, ప్రాయశ్చిత్తుడు.

క. రామలింగారెడ్డిగారు:—బీహారు బిస్మిల్లాఖన్ ర్యుమవారి యాహ్వానముపై, వారి విద్యావిచారణసంఘము ఏడుట సాక్ష్య మొసగుటకు రామలింగారెడ్డిగారు ఈ నెల 7 వ తేదీన 10.30 మొయలునందు ప్రయాణమై రాంచీకి జనెదరు. తిరిగి 14 వ తేదీన వచ్చెదరు.

తిరువల్లి క్షేత్ర అన్నదాన సమాజము:—ఈ సమాజ యాజమాన్యము జులై 18 వ తేదీనండి 80 వ తేదీ వరకును సమాజమునాను మరళయః కుప్పయ్యచెట్టి, కుప్పరావు మధురైగ్రామణి, డాక్టరు శారాణసామి మొదలగు, కామయ్యచెట్టి, యక్కిణి అమ్మయ్య, రావు సాహెబు వాసూరి సింగు, సి. నరేశచెట్టియారు గారలు మున్నగువారు దీవలకు అన్నప్రవాసము గావించిరి.

కె. వి. గోపాలస్వామినాయుడు బి. ఎ.:—మద్రాసు ప్రభుత్వఆధివృద్ధికాభూమియందు గా. 30 కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారిపురు డను నీడు ఈ నెల మూడవతేదీన కొలంబోపట్టణమునకు జని అచ్చటకుండి 9 వ తేదీన "లంక మెన్" నాకపై శాన్ గడ్డమునకు జనెదరు. వీరుఆక్స్ ఫర్డునందలి డెరిములుకొలలయందు ఆర్థిక శాస్త్రమున రెస్సెయరచరుస్య ను పఠించెదరు. బి.ఎస్. సి. ప్రిగినిపాంతుటకునూడ యత్నించెదరు. కరుణాకర్ బి.ఎస్. పరీక్షకుజరుగవెంచిరి సీరియస్సెప్పుడు 19 వర్సములే ఆరుటచే రాదు పూర్వములవరకును ఈపరీక్షకు వర్గ పాలులేదు.

క ర్తవ్యో గ సిద్ధాంతము

జేశమా సందిగసితిలో నున్న ప్రభు తిలకు తనయుడేక

మనమును స్వరాజ్యమున పొందుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నాము. జయము కలుగవచ్చును. మన మనకొనిన కాలమునకు ప్రాప్తముగాక పోవచ్చును. అనేకులు జెయుటకు పోవచ్చును. కష్టపడవలసి వచ్చును. యుద్ధము ముపజయ మొందరాదు కాని ధర్మచింతతో పనిచేయుటయే మనకు కావలసినిదియు యుద్ధములతో గెలిచినవారికన్నను అపజయమొందినవారి కెక్కువ మనము కాశ్వత్తముగ స్మరించుచుందుము. గ్రీకుజేతమున ధర్మాపాలియందు ఒక్క ఇద్దరు మాగ్గుడు ఎందరితోనో పోరాడిరి. వచ్చెడి సైన్యమును నిరోధించిరి. పల్నాడు వీరచరిత్రలోని యోధాగ్రజి బహుసంఖ్యాకులగు సైన్యముల నొకకొండ కనుమగద్ద యెదిరించి కాశ్వత్త కీర్తిని సంపాదించెను. బొబ్బిలి యుద్ధమునను నస్త్రీలుమాపిన సాహసము నేటికి అచ్చుకు పునశ్చించును. వారిపేర్లు ఇంకను కాశ్వత్తముగ నిలిచియున్నవి. యుద్ధములందు చనిపోయినవారెందరోగలరు. కాని నిష్కామబుద్ధితో, త్యాగబుద్ధితో పనిచేసినవారిపేర్లు కాశ్వత్తముగ నిలిచియున్నవి. స్వరాజ్యప్రయత్నమునందును ఎవరు ఓడిపోయినను, ప్రయత్నము మాత్రము కృధాగాదు. లోకమాన్యులికు నేర్పిన సత్యమిదియే. మనస్సాక్షి ప్రేరేపించినట్లు నెలకొనిన చాటును. లాభఃప్రయంతో మనకు నిమిత్తము లేదు. లోకమాన్యునికి గాంధీమహాత్మునకును కథలందుగాని ఆశయములందు గాని భేదములేదు. ఉభయులును కర్మయోగమును బోధించుచున్నారే గాని కర్మసన్నాహమును బోధించుట లేదు. తిలకు ఏద్యరాజ్య సంపాదనమునకై కంకణము గట్టుకొనినో, దానినే ప్రతిష్ఠించుటకై గాంధీమహాత్ముడు పూనుకొనిన, తిలకునాటిన బీజము

తిలకుమహాశయము అదేబరము లేక సామాన్యనివలె
 నుండెడివాడు. ఆయన శాస్త్రయించుటవలన వారి కెట్టిభావము గ
 లగకున్నను శ్రుభుత్వమువారి కాగ్రహముగలుగుట తిక్కిరించినను
 అశేకులం ఆయనను ఆశ్రయించెడివారు. ఆయన వశికరణ శక్తికి
 కారణములు, మాతృదేశసేవ, మాతృదేశభక్తి. ఏవిధముగా దేశము
 నకు స్వరాజ్యములభించు వాయన వాల్మీచియే ఆయనకు ఎప్పు
 డును ఉండెను. స్వరాజ్యమును మరియొక రిక్తుని ఆయన
 ఎప్పుడును అనునలేదు. అందువలననే ఆయన "స్వరాజ్యము నా
 జన్మస్వత్వ" మనుచుండెడివాడు. స్వరాజ్యము వచ్చునా రాదా
 యను అదృష్టము ఆయన కెప్పుడును లేదు. కట్టుబట్టో కని
 చేసిన విజయము గలుగునని ఆయనకు నమ్మకముండెను. ఆయన

జాతీయతకు, ఆ య న వ స్త్ర ము లు, రూపము, నడక వడియే తార్కాణములు. ఆ కాలమున జేయునందు అంగభాషా ప్రతిలేయించెను గాని దేశభాషయందు లేకుండెను. అట్టిదము యమున ఆయన కేసరిత్రిను స్థాపించినాడు. దేశభాషలలో ప్రతిక అన్న గాని నిజమైన రాజకీయ విజ్ఞానము గలదిని ఆయన మార్గము జూపినాడు.

మిమ్ముల పి గావ్యవ్యయ్య, గద్దెరంగయ్య వారముగారు ఈ పరిశోధించిరి.

అధ్యక్షుడు తిలకుమహాశయుని తార్కాణ గ్రాహిణి శాధారణ శక్తిని జేయునట్లు పాటుపడదలెనని హెచ్చరించెను.

అధ్యక్షునికి వందనముల నర్పించుటతో సభ 7.15 గంటలకు ముగిసెను.

గోక్షేపాలునందు జరిగిన సభ

బాలగంగాధర తిలకు మహాశయుని స్మారకవిధిని మన నిన్నును వర్ధంతుకృత్యమును జరుపుటకు చెన్నపురి మహాజనసభ తమిళనాడు అంధప్రదేశ్ రాజ్యముల యాజమాన్యమున గోక్షేపాలులో సభ జరిగెను. ఆ సభకు చాలమంది వచ్చిరి. జి. యస్. అరండేయ సి. యస్. గోవిందరాజ మొదలవారు, యస్. సత్యమూర్తి, టి. ఆదినారాయణచెట్టి, ఎ. ఆర్. దొరస్వామి ఆయ్యంగారు సి. గోపాలమూస గారులు మున్నగు ప్రముఖులు సభ జరిగిరి. వి. రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

డాక్టరు బెసాంటు సందేశము

జబ్బుగా నుండుటచే రాలేక, డాక్టరు బెసాంటు యీ క్రిందిసందేశము నంపగా జి. యస్. అరండేయగారు చదివెరి.

భారతవర్షమునందర కాలమున, కాక్రేతముగ నిలచియుండు మనములకు మనరాష్ట్రపు ప్రజలకు బాలగంగాధర తిలకు మహాశయుని భారతదేశము నంద అతివ్యాప్తమగు గాఢమగు ప్రేమయు త్యాగభావమును గల్గి వుండేయటలో నాయనతో సమానుడైనందులేదు. అది ఆయన మరణవ్యయము. సామాన్యపు మనస్సులకు లోలక్యము గలంతయు విషయములన్నియును ఆ ధర్మావలగడము లాయెను. ఆయన మూర్ఖునించిన దేశభక్తి చక్రము అన్యముగాదు. ఆయనకు భారతదేశమే తల్లి, భార్య, బిడ్డ, మిత్రము. ఆయనకున్న విజ్ఞానమునకును ఆయన అర్హుల జేసెను. ఆజ్ఞానము నేకాభియం దుకయోగించిన ఉన్నతస్థితిని బడసె యుండెడివాడే. ఆయన తీక్షణమగు రాజకీయవేత్తకుండు మేధావీ క్రియంతయు ఆయనకు వీరియోగింపబడెను. ఆయన శత్రువులాయన శత్రువులు. ఆయన సేవకులు ఆయన మిత్రులు. ఆయన ఇంగ్లాండు శత్రువు? అవును. ఇంగ్లాండు ఇండియాను స్వాధీనముజేసికొని యుండెను. ఆయన ఆయన మకుటమణిగను స్వగృహాయజమానిగను స్వాధీయమున యెప్పుడును భావించును. ఇంగ్లాండు భారతదేశము మెడపై కాడి:లొంగిందిన యెడల ఆయన ఇంగ్లాండుమిత్రుడుగ నుండెడివాడే. భారతదేశ మవిధముగ స్వాతంత్ర్యమును బడయగల్గునని ఆయన ఇంగ్లాండువైపు తుట్టబన్న విప్లవము బయలుదేరియుటకు సిద్ధముగ నుండెను. ఆయన 1919 లో చెప్పియుండు సంస్కరణమే కొద్దిగనిచ్చిన దానిని పెద్దదిజేయు సిద్ధముగ నుండెను. ఏల:నగా, ఆయన దూర దృష్టిలేకుండ తొందరపడి దుముకు రాజకీయవేత్తగాదు. ఆయన ఆ ద ర్శ న ము ను త్వ ర లో జే రు ట కు యే సాధనములైనను యుక్తియుక్తముగ నుపయోగించును. ఆయన యెప్పుడుగాని స్వప్రయోజములకు తుట్టబన్న లేదు భారతదేశ సేవకే అట్లుజేసెను. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకై ఆయనయొద్ద సన్నద్ధుడుగ నుండెను. ఆయన యెప్పుడును ఆత్మగౌరవమునకు భంగరహితగ నుంచునట్లేదు. కాని భారతస్వాతంత్ర్యమునకై ప్రపంచము అగోరరమని తలచుదానిని ఆయన మహాగౌరవమని తలంచెను. ఆయన కార్యాచరణజేయు దేశభక్తుడు. ఏదేమైనను యాదృప్తముగ్నియలం దు ను కు యు క్తు ల యందును రహస్యముగను ఉపయోగించు సాధనముల నాయన ఉపయోగించెను. ఆయన సిపాయిగా లోరాడుటకైన గాని గూఢచారుడుగ నుండుటకైన గాని రహస్యముగ నైన సరే బహిరంగముగ నైసరే ఇచ్చగించును. ఆయన సాపక్షుడేయును. కష్టపడుట కిష్టపడును. వ్యక్తిత్వమును లెక్కజేయ కుండుటవల్లనే తిలకు గొప్పవాడాయెను. స్వాతంత్ర్యముగాని ఆత్మలాభ మాత్రమే కుండుటగాని గాక. తనమాట అనుకొనబడండుటచేతనే తిలకు చేర్చించెను.

అప్పుడరంగ కాంగ్రెసులో సార్వభౌముని సందేశమునకు బదులుగా సహకారముజేయుట ముఖ్యమని గాఢిగారు నట్లు

బట్టిరి. అందరను అసహాయము గావలెననిరి. ఆయన యేపక్షము నందు జేయుండెను. వికమత్యముగొరకు ఆయన రాజకీయమున కంగీరించెను. అదియిరుపక్షములకును వర్తించునట్లుండెను. కాని అత్యుత్తరమునుండి వెల్లుటకు ముందు 'స్వాంత్ర్యసహకారము' అనిఅయినదయ్యెను మాటజెప్పెను. ఇదేభావమును గోపాల కృష్ణగోక్షేపము, వీలైచువుకు సహకారము జేయుదము కావలెననువుకు ప్రతిఘటించుట అని దెల్పెను. నా ప్రయోజనమునందు నేను రిస్కాన్సివు సహకారము జవబించితిని. తిలకు బ్రతికియున్న యెడల ఆయన 1919 లో జెప్పినట్లుల నాట్లుకాల భరీదుజేయు సంస్కరణములను 16 ఆగస్టు 1920 వ గలవానికే జేసియుండెడివాడు. అత్యంతమిదనే నేను:లు మహోదయాతీరు పనిజేసెను. ఆయన ఆసెట్టిలోనుండి అభివృద్ధిగాంచిన పక్షమును నడిపి, గాఢి నాయనతో కలుపుకొనెడివాడు. లేదా నేనుజేరుగ నుండెడివారు. ఎట్లైనను ఆయన వివాదపాట కమగు దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యమునను రాకుండ జేసెడివాడే. దేశమునకు నెమ్మదిగా అసహాయాద్యమునందలి మోజుబోవుచున్నది. మరల మహారాష్ట్రదేశము బాలగంగాధర తిలకువదేశించిన మార్గము ననుసరించి స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు ముందుకు జనదరిని నమృతచ్యుత.

రామదాసు పంతులుగారు

అధ్యక్షులగు రామదాసు పంతులుగారంటే వారు భారత మహాపురుషులలో నొకరిని గౌరవించు నచట సమాజేశ మైనదియు, భారత స్వాతంత్ర్యసంగ్రామ చారిత్రమున వాయువారలు తిలకునాయకున క (గోక్షేపము నొసంగెదనియు, నూరతుల మొదటపారి తిలకుగానితో పరిచయము గల్గెననియు) గోక్షే తిలకుగారిని కాంగ్రెసు ఉద్దేశముల గూర్చి ఉపన్యసింపగా చాలసార్లు వింటినియు, తిలకు విజ్ఞానమూర్తియనియు, జాతీయాదర్శములే ఆయన నాపరిచయించెననియు, మాతృభూమికై, ఆయన సర్వమును అర్పణజేసెననియు ఆయన యింకను కొంతకాలము జీవించియుండునెడల రాజకీయ కార్యములు గురజీతిమార్గమున నడుచుచుండెదనియు జెప్పిరి

సి. గోపాలమూసగారు

వివర 2. గోపాల మూసగా రుపన్యసించుచు తిలకు గారియందు సంస్కృత యొక్కయు ప్రవక్తయొక్కయును భృత్యములు గానించుననియు, 40 సంవత్సరముల సాంఘిక రాజకీయ సంస్కర్తగ పనిజేసి చారిజానెననియు, సంస్కృత పండితుడును, వేదాంతియనియు, ఆయన యేపనిజేసినను యోచించి జేసి యెక్కువటి తీమాకము జెప్పదనియు, ఆయన జీవితకాలమంతయు మహాయోగకే పనిజేసెననియు అదియే ఆయనజన్మవృత్త్యమనియు జెప్పిరి.

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు

తిలకు ప్రభావశాసితానియు, ఆంధ్రచేతనే ఆంధ్రగోష్ఠవాదాయననియు, ఆ ధ్యా త్మిక వా స న గ ల మత ప్రవక్తయనియు, ప్రభుత్వము నంద గూడ నిర్మూలపాతముగ నుండుననియు, మంచి నిశ్చయముగలవాడనియు, ఆంధ్రచేతనే దేశములో రాజకీయోద్యమమునకు ఉద్ధాతు డాయెననియు ఆదినారాయణ చెట్టిగారు నుడివిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు

తిలకు భారతదేశమునంద స్వాతంత్ర్యరహితమగు ప్రేమగల్గి యుండెననియు, ప్రభుత్వ మాయనను నిర్దయాత్మకముగ మూడు సార్లు జైలులుకు బంపెననియు ఆయన స్మారకముగ చిన్న మొకటి యేర్పాటుట విప్రుక్తయనియు సత్యమూర్తి గారు చెప్పిరి.

సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలవారుగారు అధ్యక్షులకును యితర ఉపన్యాసకులకును వందనముల నర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

వీచినభ

తిలకు వర్ధంతుకృత్యమును జరుపుటకు మద్రాసు నీటి కాంగ్రెసు కాన్సిలు యాజమాన్యముననిన్నును తిరుచిక్కోటి నీటి యొడ్డున సభజరిగెను. సభకువచ్చినవారిలో ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వి. చక్కరయ్య, సాఫీ మహమ్మదు, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాను, వి. వెంకటేశ్వర్లు, అబ్దుల్ మజీద్ మరార్ గార యిండిరి సాఫీ మహమ్మదు గారధ్యక్షతనహించిరి. సాఫీ మహమ్మదుగారు ప్రభువునను సహస్యనించుచు తిలకు బ్రతికియున్న యెడల కా సనసభాప్రవేశ పక్షముతో జేరునను కొందరు రాజకీయవాదుల యభిప్రాయమును ఖండించిరి తిలకు స్మారకముగ పతాకసం

రంభమును జరిపి వాలంటీరుల సెక్కుర జేర్చుటయే ధర్మమని జెప్పిరి.

యం. సింగారువేణుగారంటే సహస్యనించు తిలకుగారే ప్రజలకు సరియైన స్వరాజ్యకృష్టము గలగజేసివనియు కాంగ్రెసులో నిపుడు వికమత్యములేకుండుట విచారముగ నున్నదనియు యీసభకు తక్కువయంది వచ్చుటను జూడ స్వరాజ్యకృష్టతక్కువగ నున్నదనియు జెప్పిరి. ఈసమయమునకు వర్షమురాగా అందరను లేచిపోయిరి.

గుంటూరులో జయప్రదముగా జరిగినది

నిన్ను గుంటూరులో లోకమాన్య వారిగంగాధరతిలకు మహారాజు కృతీయ్య వార్షికోత్సవము జరుపునముగా జరిగినది ఉదయమున స్వరాజ్యలక్ష్మీ ప్రతీము జరిగినది. మండలమునందు పెక్కుచోట్లనుండి 60 మంది వాలంటీరులు గుంటూరు వచ్చిరి. సాయంకాలము కాంగ్రెసు కార్యాలయము వద్దకుండి వాలంటీరుల ఊరేగింపు బయలుదేరినది. భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు దేశభక్తుడు భారతకాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు ఆంధ్రభక్తుడు తక్కిన ప్రముఖులును ఊరేగింపుకు ముందు చిలిచివచ్చిరి. జాతీయపతాకము లెగురుమండ వారందరను సభాస్థలమునకేరి. ఆంధ్రభక్తుడు వాలంటీరులచేత ప్రమాణము చేయించెను. వారివద్దనుండి ప్రమాణపత్రములను 1౫ హించెను. దేశభక్తుడు, గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రి, ఆంధ్రచేత వయ్య గార్లును సభలో సహస్యనించిరి. కాంతముతో దౌర్జన్యము లేకుండ స్వరాజ్యాంధోరమును సాగించవలెనని బోధించిరి. మధ్యాహ్నము లీదలకు సంతృప్తిగా అన్నభావము చేయుటకై, లవ్యతిభద్రకు ప్రోదవారు 15 భద్రత కాంకలను నిర్ణాసోదరులు 26 కాంకలను అంధులకు వంచిపెట్టుట కొనంగిరి. వాలంటీరులకు దేశభక్తుడు గాంధీబోపిల వొసంగెను. జాతీయపతాకములను తంజి పెట్టిరి. వాలంటీరులకును కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులకును ఉదయమున సాయంకాలమునను జయబోజసమే పెట్టబడెను. అన గుంటూరుకుండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి నేడు తెలిపెను. (తంతివార్త)

రాజమండ్రి

నిన్న రాజమండ్రిలో వార్షికోత్సవవిధిభక్తితో జరుపబడెను. పతాకములు తోరణములు మున్నగువానితో కట్టలు మలంకరింపబడెను. వేలకొలది ప్రజలు ప్రార్థనలు చేయుచు పతాకధారులై ఊరేగింపుజరిపి, సాయంకాలము వెయ్యిమంది బహిరంగసభకు వచ్చిరి చితావడి పాటకాలలో బహిరంగ సభ జరిగినది. లోకమాన్యని జీవితమును గూర్చి పలువురు సహస్యనించిరి. మధ్యాహ్నము చుకాణములన్నియు మాయబడెను. (స్వకీయవీలేఖి తంతివార్త)

లాహోరు

నిన్న లాహోరులో లోకమాన్యని వార్షికోత్సవము జరుపబడెను. కాంగ్రెసు, ఖిలాఫతు, అకాలీ, వర్ణములవారందరును కలిసి ఊరేగింపు జరిపిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది లోకమాన్యని గూర్చి ప్రముఖులు సహస్యనించిరి.

బొంబాయి

నిన్న బొంబాయిలో లోకమాన్యని వార్షికోత్సవము జరిగినది. జాతీయపతాకములను ధరించి జాతీయవిద్యాలయముల విద్యార్థులు మున్నగువారు ఊరేగింపు జరిపిరి.

సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. చాపాటీ మైదానమున మిక్కిలి గొప్పసభ జరిగినది. బొంబాయిలో లోకమాన్యని విగ్రహమును (బాంబేస్టాట్యూ) నిలుపవలెనని సభలో కొందరు ప్రపాదించగా సభ్యు లధికోత్సాహముతో నామోడించిరి.

లక్నోమునిసిపాలిటీ

లక్నో, ఆగస్టు 1:— తిలకు నిర్వాణ వర్ధంతిగాన ఈ దినమున మునిసిపలు కార్యాలయములను సారథులు మూసి నేయుటకై. ముఖ్యమగు వీధులందు జాతీయపతాకములతో మారేగింపు జరుపబడెను. సాయంత్రము బహిరంగసభ జరుపబడెను. అ|| వె||

విదేశ వార్తలు

డాక్టరు మిల్లరుగారి మరణము

ప్రఖ్యాత శ్రీ ప్రభుత్వ కాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు (ప్రిన్సిపాల్ - రెవరెండు) డాక్టరు మిల్లరుగారు 20 వేల పానులను మృదాన శ్రీ ప్రభుత్వ కాల ఉపయోగార్థ ముపయోగించవలెనని మరణశాసనమున (వాసి).

కళాకాలభవనమున కుమారుని వినియోగించవలెనని ఆలము కర్మము బర్మోపాధ్యక్షుని ద్వారా నచ్చిన సామ్యము 1/5 వంతు కళాకాలమునకు, శ్రీ ప్రభుత్వ కళాకాల వివరములను నిమిత్తము 200 పానుల నిచ్చి, తనచేత ప్రతిపాదించబడిన విద్యార్థి కేటాములను పొందుటకు తయి పానుల నిచ్చి, ఇంగ్లండులో నున్న ఆయన ఆస్తి నమ్యు కొంత పానులను బెంగళూరులో నున్న ప్రొవైడెన్స్ శ్రీ ప్రభుత్వ పా ఆశ్రమ పాఠశాల విద్యార్థులకు ఇవ్వవలెనని.

భారతదేశ పారిశ్రామిక పరిస్థితులు

లండన్, జూలై 30:— ఇటీవల ప్రజాభిప్రాయము భారత దేశ గమనమును భారతదేశ పరిస్థితి పరివర్తనము ప్రభుత్వము భారతదేశ గమనము పరివర్తనము పరిస్థితులు పొగుడునని వింటర్ ఫ్రెంచు గారు ప్రత్యక్షము మిచ్చిరి.

ఇంగ్లండులో కొన్ని రాజకీయముల కంపెనీలు నూటికి 165 వాడ దీనిదేమను వందపెట్టుచున్నాడు.

ఇంత గొప్పలాభములను వైకొనుచుండ జాగ్రత్తములతో భూగర్భమున పరివర్తనమును శ్రీలను కూలముగ నియమించుట చాల అవ్యాయముని స్థితి గారు ప్రకటించిరి.

దీనిదేమనును శ్రీలను గమనము పరివర్తనమును సంబంధముదయో తనకు తెలియదనియు, భారతదేశ పారిశ్రామిక పరిస్థితులు (లిటను స్థితియు) కంటే చాల తక్కువనియు కాని ఇంగ్లండ్ ఆసియా దేశములను పరిస్థితులకంటే చాల పాగుగనే యున్నదనియు ఇటీవల భారతదేశ పరిస్థితులు చాల యాభివృద్ధి గాంచినదనియు అంతర్జాతీయ కార్మిక పదబద్ధము ప్రభుత్వము భారతదేశము తన భర్తమును చక్కగనే నిర్వహించెననియు రానన్న కాసములు చాలాభివృద్ధి గల్గెనని తెలుపవలయును వింటర్ ఫ్రెంచు గారు తెలియజేసిరి.

బంధక వ్రాతము

మ్యాజిలండు ప్రభుత్వము

సామాన్యలో కార్మికులకరిస్థితులను పొగుడుటకు బంధక వ్రాతమును తొలగించుటకు మ్యాజిలండు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. కొన్ని కట్టుబాటులతో నైపుణ్య పోయి పరివర్తనమును లేదని నిర్ధారమును లేకుండ జేయుటకు ఇంగ్లండ్ విధానమును ప్రజాభిప్రాయము, అనుకూలము అయిన విధమున కార్మికులు తమస్వతంత్రముల కంపెనీలును దేదరు.

బహిష్కరింపబడిన కార్మిక సభ్యులు

లండన్, జూలై 31:— బహిష్కరింపబడిన కార్మిక సభ్యులను మరల చేర్చుకొనునయ్యెను వార్షికుగారు ప్రజాభిప్రాయమును తీర్మానమును జట్టు చాలమంది కామస్య సభ్యులు అయివున్నారు కానిరి. కాని వివరము భిన్నాభిప్రాయము లేకనే అంగీకరించబడెను.

ప్రెసిడెంటు హార్డింగు

లండన్, జూలై 30:— హార్డింగుగారు ఆకాశాగ్రముగ నుండియు అనేకపర్యావరణమును ప్రసంగములను జరుపుటచే ఆలోగ్రహము చాల పొడాయెను. ఈయన శ్రీ క్రాంతి బుచ్చుకొనవలసిన స్థితిలో ఇట్లు చేయుటయే తోగము ముందుకును కారణము.

లండన్, జూలై 31:— హార్డింగు గారిని కను ఆగ్రహము కనే యున్నాడు. కర్మ ఎక్కడగ నున్నది. ఊపిరితిత్తి బరు వెక్కిరించి, పూర్వము కొంచెము పొగగనుండునని వైద్యులనుచున్నాడు. హార్డింగుగారు ఉత్సాహముగ నున్నాడు. హార్డింగుగారికి రాత్రి చక్కగ నిద్ర పట్టెననియు గండము తప్పినది అయిన వైద్యులు తెలుపుచున్నాడు.

ప్రిన్సిపాల్ రైల్వే కంట్రాక్టులను జర్రనుకంపెనీల కిచ్చుట

ప్రభుత్వసాధనములో నున్న ఇనుకపానుల సమకూటుకు ఈసంవత్సరము జర్రునీకి ఆర్డరు ఇచ్చులేదనియు, ఏవో వివిధముల వుటకు మూలము 2700 పానుల విలువ గల ఆర్డరును మాత్రమే జర్రునీ కంపెనీ కిచ్చి రనియు అనలు కంట్రాక్టు మొత్తము 884000 పానులనియు తెలియజేసిరి. ఈ మొత్తము 884000 పానులు విలువగల సరకులను (ప్రిన్సిపాల్) కంపెనీలకు తెప్పించిరి. కంపెనీలకు నడుపు ఇనుకపానుల సామానులు 4525 పానుల విలువ సరకులను ఈసానుల జర్రునీకి ఆర్డరు చేయబడెను.

అనుకూలములలో వారు సరకుల వందశాతములకుగాని కంట్రాక్టును రద్దుజేసెడు అలస్యము! గాతెనని వింటర్ ఫ్రెంచు గారు తెలియజేసిరి.

భారతదేశము పరామన్నాభిమానిక సంఘము

ఈసంవత్సరమునకు లు కార్యమునందీ ఇంగ్లండు గూడ పరామన్నాభిమానిక సంఘములగును.

కామన్వెల్త్ లో కలవరము

జాతీయ లిబరలు పక్షములో ఇంతవరకును పనిచేయుచున్న ఈవన్న, రాబర్ట్స్ గారు కామన్వెల్త్ పక్షములో జేసిరి.

ర్యాండు అల్లరులు - నేరస్తులను తుమించుట

ప్రిటోరియా, జూలై 30:— ర్యాండు అల్లరులలో 5 కేంద్రపక్షము ఇట్ల పొందినవారి వందదిని వదిలిపెట్టుటకు మంత్రి వర్గమువారు నిశ్చయించిరి. ఎవరో కొద్దిమందియు యాభిప్రాయము ఇట్ల పొందవలసిన ఒకడుతప్ప అందరిని ఈ విధుడల అనువర్తించును.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో వరద

లండన్, జూలై 31:— కనూనూది పొంగుట చే వంతెనలు, ఇండ్లు కొట్టుకుపోయినవి. కుటుంబములు నిలవ నీడలేకుండ పోవలసి వచ్చెను. లక్షలకొలది వస్త్రము వచ్చినట్లు అంచనా వేసిరి. ఇనుకపానులు కొన్ని పూర్తి పోయినవి. అనేక వట్టిదములు పొడెనవి.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వలసచట్టము

లండన్, జూలై 31:— వలసభోవువారు తమ గృహములను విడిచిపోవుటకు ముందు వారిని ఏ బంధువుకు వలసచట్టమును క్రొత్తగా తయారు జేయుచున్నాడు.

ఆంగ్ల దేశవర్తక సంరక్షకపద్ధతి

లండన్, జూలై 30:— పామోగ్య మహాసభయందు ఆంగ్ల వర్తక సంరక్షక పద్ధతిని ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగా ఆలోచించవలెనని కామన్వెల్త్ లో నున్న 100 మంది కేంద్ర సభ్యులు ప్రభుత్వము వార్షికుగా రభయ మియ్యవలెనని గొరిరి.

సామ్రాజ్య సభ

భారతదేశ ప్రతినిధి

పిలు ప్రభుత్వ, ఆకాశమునరాజు, 55 కేజ్ బహదర్ సుభాగార్లు భారతదేశ ప్రతినిధులుగ సామ్రాజ్యసభ కేగెదరని తెలియచున్నది.

తెనాలి డి. మునసబు కోర్టు

వకీలు ప్రభుల వీరరాఘవులు తెలియజేయునది యేమనగా.

కేంద్ర కోర్టు ఫయల్ O. S. 440/22 కు కేరంసేని లక్ష్మయ్య వాదిగాయుండి, శేషశాయి అయ్యరుగారు (తలి వాదిగాయుండి యున్న సదరు కేసులలో ప్రతివాది అయిన శేషశాయి అయ్యరుకు వారి కాలసిన దావా నోటీసు నిమిత్తము 23-8-23 తేదీకి వాయిదావేసినారు. కాని సదరు సంగతి పత్రికలో ప్రచురపరచవలసినదిగా యిందుములముగా తెలివ పరచడమైనది.

నవ్వపరిహారముల గోల

ప్రిన్సిపాల్ రైల్వేకు ప్రత్యుత్తరము

పరామన్నాభిమాని మంచిజాతికి రాకుండుట

లండన్, జూలై 30:— క్రొత్త ప్రభుత్వ ఇంటి, బెల్లెయం, ప్రెంచి, జర్మను రాజకీయములతో ముట్లాడిరి. జర్మనులు ఆఖరుసారి బంపిన రేఖకు సంబంధించిన సమయములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి.

ప్రెంచి బెల్లియం రాజకీయము (ప్రిన్సిపాల్ రైల్వే) వాత సూలముగ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి తెలియచున్నది ఇదివరలో అనుకూలములు ఈ ప్రత్యుత్తరములు రెండును ఏకాభిప్రాయముతో గూడుకొనలేదు. కొన్ని విషయములందు వీరికి భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. కేవలదీనినూ రేఖలను (ప్రిన్సిపాల్ రైల్వే) వారికందజేసెదనని మాత్రము కర్లన్ ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

జర్మను రాజకీయ (క్రొత్త) మరల కొన్ని ఏర్పాటులను తెలియజేయుటకు రాజదనియు, జర్మనులు ప్రత్యేక దుర్భరలర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి యాచించుటకు వచ్చెననియు తెలియచున్నది. నవ్వపరిహారముల నిచ్చినవో రూరును ఖాళీ జేసె దమని బెల్లియంను తెలియజేసిరి. సార్వత్రికసంఘము మానివెట్టజే రాజకీయములను ప్రారంభించెద మనిరి. నవ్వపరిహారములను అనుగూర్చి అదనముగ మరొకన్ని సంగతులను తెలియజేసిరి.

బెల్లియంను ప్రత్యుత్తరము సమరసముగ నున్నదని (ప్రెంచి) రాచకీయవేత్త అనుచున్నాడు.

జర్మనీనుండి ఎంత రాబట్టవలెనో నిర్ణయించుటకు ఒక ప్రత్యేక కమిషన్ లతో గూడుకొన్న సంఘమును నియమించుటకు బెల్లియంను ఆంగీకరించిరి.

జర్మనులు సరిహారములను ఇచ్చుకొని రూరును ఖాళీ జేయుట ప్రారంభించవలెనని బెల్లియంను నూచించిరి. (ప్రెంచి) బెల్లియంను ప్రత్యుత్తరములు (ప్రిన్సిపాల్ రైల్వే) అంతగ వచ్చినట్లు లేదని (ప్రెంచి) అధికారు అనుకొనుచున్నాడు.

లండన్, జూలై 31:— ప్రత్యేక మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై నవ్వపరిహారములను గూర్చి (ప్రిన్సిపాల్ రైల్వే) (ప్రెంచి) బెల్లియంను నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును ఆలోచించిరి. కేవలదీనినూ మరల ఈ విషయమై ఆలోచించెదరు. కర్లకసానమును కరానులకు తెలియజేసెదరు. మంత్రివర్గమువారు కర్లకసానమును తేల్చుకరకు (ప్రెంచి) బెల్లియం ప్రత్యుత్తరములనుగూర్చి (ప్రిన్సిపాల్) అధికారులు వ్యాఖ్య యొనర్చుటలేదు.

ప్రతివర్తకము పడిపోవుట

గొప్ప నవ్వములు

కర్లకము పడిపోవుటచే కొన్ని క్రాంతియంత్రములకు గొప్ప నవ్వము గల్గెనని మాంచెట్ల వార్తలు తెలుపుచున్నవి. కమిషన్లు రానురాను పొడగుచున్నట్లు. 100000 పానులు మొదలు 250000 పానులు వస్త్రము వచ్చెను! 100000000 పానులు పెట్టుబడిధనము పోయినదని న్యాయస్థానము చెప్పుచున్నాడు.

వివిధవిన్యాయము 27 వ తేదీని జరుగును. అధ్యక్షులు చాలమంది గలరు.

బెల్లెయంలో ముద్రాకారములమున పనిచేయువారు ఎక్కువ వేతనములకై సామాన్య సమ్మెగట్టిరి. కాని అదిగిన వేతనములిచ్చుటచే సమ్మె సమిసిపోయెను.

కొల్లంబర్లు మానితి ఎక్కువైన ప్రెంచి బెల్లియం వ్యాపకులలో నిలవగయున్న ప్రెంచి బెల్లియం దీగ నెను. 85 గురు చనిపోయిరి. 58 గురికి గాయములగలిగెను. ప్రెంచును సదవువాడును, ఇంగ్లెను లో నిత్యవేయవాడును తప్పించుకొని.

P 12 ధరిలు తగ్గించ బడిన

నర్సన్ టీడు రంగులు

మీకు కావలసిన వివరములకు ఈ దిగుక విలసమునకు వ్రాయుడు.

BEST & Co Ltd.,
Post Box No 53, MADRAS.

జి సీ సు ప క్ష ప రి పా ల న ము

సంస్కరణముల ఫలితములు

లాండు రెవిన్యూ - ఇరిగేషన్

సింహావలోకనము

చెన్నపురి రాజధానిలో సంస్కరణ శాసనము ననుసరించి ఏర్పడిన శాసనసభ ఈ మూడు సంవత్సరములు ఎట్లు పనిచేసినో విమర్శించుచు మా కొక సుప్రసిద్ధవిశ్లేషకుడు పంపిన వ్యాసపరంపరలో నాలుగవ భాగాని ఈ క్రింద ప్రకటించుచున్నాము.

రైతుల ఆభివృద్ధికి ఆధారములగు లాండు రెవిన్యూ ఇరిగేషన్ల సమస్యలు మంత్రిగారి సంగ్రహమువారు యేసంవత్సరమున ఆయంబించిన ఉద్దేశము నీ స్యాసనమున తీర్చితిరదము. ఎన్నికల సమయమున జరిగిన పక్షపు పాఠాదు లెన్నియో వాగ్దానము లిచ్చియుండిరి. ఇంక పరిపాలనకర్తలవలన రైతు లెట్టి అదనపు పన్నులను చెల్లించుకున్నట్లు చెప్పుదుమని తర్కములు సెటిల్మెంటు సీటి పొందుటల సౌకర్యముల సభివృద్ధిపరచుటకు పాటుపడెద మనియు జరిగిన పక్షపు పాఠాదు వాగ్దానములు గాని విడిచి యింకా ఇట్టి కలల మీ ప్రకటించిన కార్యక్రమము నందుకూడ ఈ విషయములకు ప్రామాణ్యము కలుగజేసెను. రాజీము స్వాతంత్ర్యము రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనల ఆభివృద్ధి సాధిక స్వతంత్రపాలనాభివృద్ధి మున్నగు విషయములను రైతులు చక్కగ గ్రహించలేదుగాని, లాండు రెవిన్యూ ఇరిగేషన్ల ఇట్టి సమస్యలకు సంబంధించిన విషయములందు వారికి చక్కని అవగాహన (కల్పన) గలదు. రైతుల కిచ్చబడిన వాగ్దానములను చెల్లించు విషయమై మంత్రివర్గము వారేమిచేసినో పరిశీలించెదము. లాండు రెవిన్యూ ఇరిగేషన్ల శాఖలు ప్రభుత్వ యంత్రాళనలోను, ప్రభుత్వమువారి విధానము నిర్ణయించుట యందు మంత్రులకు అవకాశము ఉన్నది. మంత్రులు ప్రభుత్వ సభ్యులు కలసి ముఖ్యమంత్రి ఆమోదించుటల గురించియు ఆలోచించెదము. ముఖ్యమంత్రి విషయములపై మంత్రుల సలహా పుచ్చుకొనక పనిచేయుటకు వీలులేదు. మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులు కలసి బడ్జెటును తయారుచేయుదురు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారి విధానమును నిర్ణయించుటయందు మంత్రులకు చక్కని అవకాశము ఉన్నది.

రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు

సంస్కరణములకు భూముల రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు విషయమై శాసనసభయందు డిప్యూటీ కమిషనరుల చర్చ జరిగెను. రైతుల బట్టి దుర్బలత, కష్టసాములు ఖర్చులు, ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిన సెటిల్మెంటు నిర్ణయించుటలను ననుసరించి సెటిల్మెంటు ఏర్పాటులు ఎంతకాలమునకు ముగియవలసి నదియు ఇట్టి ప్రశ్నలపై మి.టి.హార్లె శాసనసభయందు సంపూర్ణముగ చర్చ జరిగెను. అప్పుడు ప్రభుత్వ సభ్యుల సంగ్రహమున ప్రతినిధుల సలహా శాసనసభయందు ప్రామాదింపబడుటకు వీలులేమనెను. కాని గను మహాసభలందును కూడ ఈ విషయములు చర్చకు తీసుకువచ్చెను.

కాంగ్రెసు తీర్మానము

లాండు రెవిన్యూ విషయమై 1915 వ సంవత్సరమున సమావేశమైన కాంగ్రెసు మహాసభ ఈ క్రింది తీర్మానమును ఆమోదించెను.

“ప్రభుత్వమువారు భూములపై ఎంతవరకు పన్నులను విధింపవచ్చునో నిర్ణయించుట అవసరము. రైతువారి జమీందారి ఏరియాలయందు పన్నులను సెటిల్మెంటు విధానమున ప్రవేశపెట్టవలెను. ఇట్లు చేయుటకు వీలులేమనెను 60 సంవత్సరముల వరకు లేదని భూములపై రైతులకుగల హక్కులను భంగము కలుగకుండుట్లు చట్టము రియాయితీ చేయవలెను. లాండు రెవిన్యూ నిర్ణయమునకు సంబంధించిన ముఖ్యములముల చట్టరూపముగ నుండవలయునని జరిగిన మహాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

భూమిపై అదనపు పన్ను విధింపవలసినట్లు ప్రభుత్వము వారు శాసనసభ్యులతో సంగ్రహించి చట్టసర్పాటావారు గడగెన కలయుననియు, లాండు రెవిన్యూను నిర్ణయించుచు ఒక చట్టమును తయారు చేయుటలయు ననియు, ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వము వారికి గొలిగిన

అధికారములను శాసనసభ మరి స్వాధీనము చేయవలసిన సమయము వచ్చినదనియు జాయింట్ల పార్లమెంటు కమిటీవారు సలహా నిచ్చియున్నారు. సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడగానే ఈ సలహాల ననుసరించి లాండు రెవిన్యూ విత్తు తయారు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘమును ఏర్పరచి, ఇంకను ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారికిని ఉత్తర ప్రభుత్వములకు జరుగుచున్నది తెలియుచున్నది. లాండు రెవిన్యూ విత్తు ఇంకను ప్రాటింపబడలేదు.

పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు

రైతువారి ప్రవేశములందు పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానమున ప్రవేశపెట్టవలయునను తీర్మానమును ఎ. యన్. కృష్ణారావుపంతులుగారు సూతనసభయందు ప్రామాదిం చిరి. ప్రాంతాధికారములందును ఏ రీతియందు ఉత్సాహముతో పనిచేయుచుండుటచే కృత్రిమశాసనసభయందు పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానము ఆమోదింపబడునను ఉద్దేశము పంతులగారి తీర్మానమును చర్చకు తెచ్చిరి. సుప్రసిద్ధులగు చర్చ జరిగిన పిమ్మట తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. తిరుగు వారు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతుల నొసరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడుటకు రామేశ్వరంబు ఇంటిమిత్రములకు మంత్రులకు వారు చెప్పినట్లుకు వీలులేదు. ఇట్టి కలల తిరచివాపిలయందు రామేశ్వరంబు రువ్వపించుచు పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు తీర్మానము శాసనసభయందు ప్రామాదింపబడుటకు తమరక్షణ వారి సన్మన ఘనకార్యములతో ఒకటిగ చెప్పినది. పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానమును లాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు మాత్రమును నిర్ణయించు చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపబడు లేదని మద్రాసు మెయింటెనెన్స్ ప్రామాదిం. పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానమునకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారు తిరచివాపి పనిచేయుచుండుట చే ఈ సందర్భమున మంత్రులమువారు తమరక్షణ వారి పొగడుకొనుటకు ఎట్టి అవకాశము లేదు.

ఎన్నికలనాటి వాగ్దానము

శాసనసభయందు రైతువారి సెటిల్మెంటు సమస్యకు ప్రామాణ్యత ఇచ్చు విషయమై మంత్రులమువారు ఇట్టి గొప్ప ప్రయత్నములు చేయుచున్నను ఎన్నికల సమయములందు మాత్రము రైతువారి పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విషయమై పాటుపడెద మని వాడుకలు వాగ్దాన మొనగియుండిరి. రైతు వారి శాసనములందు పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానమున ప్రవేశపెట్టు విషయమును ఆధారముగ గైకొని ఎన్నికల అందోళనము జరుపబడి యుండుటయే జన్మింపవలయునని అధిక సంఖ్యకులగు ఎన్నికల పంతులగు రాజమని తంకశేలసర్గారు చెప్పిరి. పర్యవేక్షణ సెటిల్మెంటు విధానమున ప్రవేశపెట్టుట అసాధ్యమని యు.ఇ.దులకర్ ఇండియా ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ఇండియా మంత్రులయొక్కయు అనుకూలత కావలయు ననియు మంత్రులము వారికి మొదటికి యిచ్చు తెలియును. అయినను రామేశ్వరంబు ప్రభుత్వముగ ఎన్నుకొనబడిన పర్యవేక్షణ రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు పరమా నొసగినది మని వాగ్దాన మొనగి ఏమియు తెలియని రైతులను బీక మొనర్చుకొనిరి. తమ కండ్లను గంఠలను మంత్రులమువారు కట్టిరి రైతు లిప్పుడు గ్రహింపవలయు ఈ సందర్భమున మంత్రులమువారు తమ సమాధానము చెప్పి డగో మొదటికి యిచ్చును. మా క్షేత్రీకలని మేము పాటు పడెతిమి, కాని ప్రభుత్వ ప్రామాణ్యముల వాదించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మాకు సలహాలను నిరాకరించినది చెప్పుట సులభము మరల ముఖ్యములను ఎన్నుకొనిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మాకు సలహా నిరాకరించుట చేపెదమనియు కావచ్చు రైతుల తేమములకు ఈ క్రిందియగు పనిచేసెద మనియు బహుశః రామేశ్వరంబు మొదటిగా వాగ్దాన మొనగెదరు కావచ్చు.

తంజావూరు సెటిల్మెంటు

ఇదంతయు అట్లుండ తంజావూరు జిల్లా సెటిల్మెంటు సందర్భమున శాసనసభవారు ప్రకటించిన వైఖరి తంజావూరు పొరుగుల కంట్రాక్టును తప్పికిరముగ లేదని చెప్పువలసియున్నది. ఈ మూడు సంవత్సరములలో తంజావూరు అసంతృప్తం బెల్లారి జిల్లాలయందు సెటిల్మెంటు కేటకు విధించుటకు ప్రభుత్వము వారు తీరుపు నొసగిరి. కాని లాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు మాత్రములను నిర్ణయించు విత్తు ఒకటి తయారుచేయబడుచుండుటకు, ఈ విత్తు ఆమోదింపబడువరకు సెటిల్మెంటు ఏర్పాటులను ఈ మూడు జిల్లాలయందు అపుడల చేయుట యుచిరమని కొందరు సభ్యులు చెప్పిరి. లాండు రెవిన్యూ విత్తు తయారు అగుచుండుటచే ఈ జిల్లాలలో సెటిల్మెంటు ప్రవేశములను నిలపవలయునని ఎ. కంగనాథ మొదటిగా కొక తీర్మానమును సాదించిరి. తంజావూరు ప్రతినిధియగు రా.బి. ఆప్పాసామి కండ యావగారు క్షేత్రీకలని పిల్లెగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. సెటిల్మెంటు సందర్భమున నూటికి 25 వరకున పాత కేటకు ప్రాప్తింపబడుచున్నవనియు 25 లేక 30 లక్షల రూప్యములు అదనపు అదాములు ప్రభుత్వమువారి కేసుకు ననియు, రైతు లింకపన్నులను భరించలేరనియు తంజావూరు ప్రతినిధులు చెప్పిరి. సెటిల్మెంటు ప్రయత్నములను కడమగొన వాదాపు 30 లక్షలు ఆదాయము పోవు ననియు, మంత్రుల స్వాధీనమునందున్న ప్రవేశియోగకరములను శాఖల ఆభివృద్ధికి ధనము కావలసి యున్నదిని వాదించి ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము ఆమోదింపిరి. నోట్లు పుచ్చుకొనగ 15 మంది అనుకూలముగను 41 మంది ప్రతి కూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. మంత్రుల మంత్రులు, మంత్రుల గగమున చేరిన సభ్యులు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి. క్షేత్రీకలని పిల్లెగారు వాదించుటగారు మాత్రము తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి.

మరల చర్చ జరుగుటకు అవకాశము లేదు

తంజావూరునందు జరిగిన ఒక పోరాధియందు మాట్లాడుచు మంత్రులమువారు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ నుండెదమని చెప్పియుండిరి రివియు, కడకు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగినదియు చెప్పిరి. ఇది తనకును కడమంత్రులగు మంత్రులము వారికిని సంబంధించిన విషయము. కాని తంజావూరు సెటిల్మెంటు స్క్రీముపై మరల శాసనసభయందు చర్చజరుగుటకు అవకాశము లేదనెను. శాసనసభ సమావేశమింక జరుగ దని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరారు. ఆగస్టునెలలో శాసనసభ సమావేశ మగుననియు, అ సమావేశమునందు తంజావూరు సెటిల్మెంటు స్క్రీముచర్చకు తేబడు ననియు పాత కేటకు నూటికి 12½ కన్న అధికముకాని కేటకు ప్రభుత్వమువారు విధించవలయునని నిర్ణయించుచు ఒక తీర్మానము ఆమోదింపబడుననియు ముఖ్యమంత్రి తలచుచుండిరి.

ఇట్టి తీర్మానము లాండు రెవిన్యూ నిర్ణయ ప్రయత్నముల ప్రధానఫలితముగ నుండెడిది. ఇట్టి అవకాశము లేదోవుట రైతుల దురదృష్టము.

కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలు - ఇక్ష్వాకు ఛార్జి

కృష్ణా గోదావరి డెల్టాల పరిపాలన సందర్భమున ఎన్నియో కంమిషన్లు ప్రభుత్వమువారికి పంపబడుటచే, ఈ డెల్టాల నీరు ఎ.త.ప.కు వ్యాపింప చేయవచ్చునను విషయమై పరిశీలించుటకు ఒక ప్రత్యేకాధికారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఒక ఎక్కి వ్యక్తి పు ఇంజనీయరు ఒక రెవిన్యూ అఫీసరు కొంతమంది గువ ప్రామాణ్యములపై నెయింపబడిరి. మూడు సంవత్సరములు పీరు పనిచేసిరి. ఈ పిమ్మట కంమిషన్ పరిశీలించుటకు పట్టిక పంపబడునని ఎంతయో ధకము వ్యయమయ్యెను. ఈ డెల్టాలలో చేరిన ప్రదేశములను మూడో భూములలో చేర్చుకొనుట ఎకరమునకు 6½ రూప్యముల ఛార్జి పుచ్చుకొనుట ఉచితమని పీరు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహా అన్ని విధముల ఉచితముగ నుండెను. కాని రెవిన్యూ బోర్డువారు ప్రభుత్వమువారు ఈ సలహా నిరాకరించి మూడో భూములను మార్చుటకు ఎకరమునకు 25 రూప్యములు చొప్పున ఛార్జి విధింపబడవలయునని తీర్మానించిరి. ఇరిగేషన్ కాలువలను కృషిచేయుటకు ఇరిగేషన్ సౌకర్యములను అధికముగ గలుగజేయుటకు ఇందుమూలమున కాగల ఆదాయము వినియోగింపబడునని ఈ మార్పుపన్నును ప్రభుత్వమువారు సమర్థించిరి. డెల్టా మూడో భూములలో చేర్చబడుటకు ఎకరమునకు 25 రూప్యముల ఛార్జి విధింపబడునని కలెక్టరు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటనమును కడమంత్రులయొనని రామేశ్వరంబు రావు గారికి తీర్మానము నుపదాించిరి. రైతులింక పన్నును భరింపవల రనియు, నీటిపొగుడల సౌకర్యములను కృషిచేయుటకు కృషిచేయుట మూలకృషియనునట్లుగాను రైతులు నూటికి 15

[మొదటి వ్యాసము జూలై 9-10 లేది, రెండవ వ్యాసము జూలై 11-12 లేది మూడవ వ్యాసము జూలై 13-14 లేది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రకటించబడినది.]

వాతావరణస్థితి

ESTD 1880
BEST & Co., Ltd.
Post Box No 63, MADRAS.

అష్టతాంజనము

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికిని వాడతగినది. 250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధకము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని అమాఘమైన నుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటే మించినదేమియు లేదు. ఎమ్. వి. అప్పారావు, అసిస్టెంట్ మాజిస్ట్రేట్ లెన్ డెంటు వాయల్ పాడు, చిత్రావతిల్లా.

(506) నేను మీకద్దమంటి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రము మిక్కిలి కృత్రికముగా తనిచేసిరి. జ్వరము, కస్తూరి పడినాను వీటిని తప్పక తుడుర్చును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లను పంపకోరెదము. ఎమ్. రామరావువాయల్ పాడు, పుర సర్కి ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారికాల్.

వృద్ధ్యురాజరసాయనము:—అన్నివిధవ్యాధులచే లిగినబలహీనముగ క్షీణింప, అరచి, కడుపులోమంటు, మూత్రవాళము లందు మంటు, మూత్రము పరిగా పోవించుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక తుదిర్చి, మంచితక్తమును, కాంతి, బలము నిచ్చును. రూ. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలయం ఇనాం

బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. 594

(3) పాశ్చాత్య వేంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

వెంట్రుక లే అందము?

రాలిపోకుండు; జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుదు. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు వెంట్రుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిశో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవృద్ధి

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరుయు చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని తరిమించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధిగనుక కనిపెట్టుదు

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను శస్త్రోత్కృష్టమైనది జేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. పీ. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వృత్తులలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ట్రో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుదు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన నుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 1కి ధర రూ 2-0-0

దాము బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0

1/2 దాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మవారందరికీకలదు, శిశు అమ్మవారికలదుగా వాడతగినది. లేకున్న,

సోలు యేజంటు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

155 జమ్నామశీడు, బొంబాయి.

తామర తైలము — తామర, తిరు, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-5-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలికగి చెడిపోకుండు, గాజుడబ్బీతో వుంచబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము వీళ్లతో ఎక్క-గాలిపి వెంట్రుకలకు తుడుర్చుట యెందనిచ్చిన యెడల రెండు నిమిషములలో అది పుటపుట రాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మరేదే చేదుగాని కల్గదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 ల 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను మత్తమువలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టితరచును. శీత, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

మండు తైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

నువాసన నూనెలవల్ల తలలో చుండు పోనివారికి ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదారు దినములు ఉపయోగించినమీదట చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మెలాపూరు, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మం గలిక తులు.

అంధసాదరణచే చేయబడినది. మెలయినది

తెంతునే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుదు.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8081

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డము: “ఇండి స్ట్రీసు” పెద్దాపురం.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-1

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన నులభకైతిని వ్రాయబడినది.

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

శి

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక షేత్రముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు శ్రీశైలమహిమనూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన భాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింక ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.